

Bulut Bilişim ve Stok Hesaplarının Denetimi: BDS 805 Kapsamında Örnek Bir Uygulama¹

Hasan ABDİOĞLU²

Nigar GÜLŞEN³

Öz

Bulut bilişim; sunucu, depolama, veri tabanı, ağ ve yazılım gibi bilgi işlem hizmetlerinin internet üzerinden sağlanmasına olanak tanıyan bir uygulamadır. Türkiye’de bulut bilişim konusunda denetim şirketleri yeni yeni çalışmalar yapmaya başlamışlardır. Bulut bilişim tabanlı olarak çalışan FAS (Financial Audit Software- Finansal Denetim Yazılımı) denetim yazılımı ise denetim faaliyetinin bu teknoloji ile gerçekleştirilmesine imkân sağlamaktadır. Bu çalışmada Bağımsız Denetim Standardı (BDS) 805: Tek Bir Finansal Tablonun Bağımsız Denetimi ile Finansal Tablolardaki Belirli Unsurların, Hesapların veya Kalemlerin Bağımsız Denetimi esas alınarak bulut tabanlı çalışan FAS denetim yazılımı aracılığı ile stoklar hesap grubunun denetimi bir vak’a yardımıyla anlatılmıştır. Çalışma sonucunda, denetim faaliyetinin bulut tabanlı bir yazılım üzerinden gerçekleştirilmesinin denetim çalışmalarının denetim ekibinin eşgüdümünü içerisinde, kolaylıkla, doğru ve daha az bir maliyetle gerçekleştirilmesine imkân sağladığı tespiti yapılmıştır. Ayrıca bulut tabanlı denetim, menfaat sahiplerine denetim bilgisinin şeffaf, hesap verebilir ve sorumluluk ilkelerine uygun sunumuna katkı sağladığı değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Bulut Bilişim, Stok Hesaplarının Denetimi, Denetim Yazılımı

Jel Kodları: M40, M41, M42

Cloud Computing and Audit of Inventory Accounts: A Sample Application within the Scope of IAS 805

Abstract

Cloud computing is an application that allows you to provide computing services such as servers, storage, databases, networks, software over the Internet. Audit companies have started to conduct new studies on cloud computing in Turkey. The FAS (Financial Audit Software) audit software, which works on a cloud-computing basis, allows the audit activity to be carried out using this technology. In this study, the Independent Audit Standard (IAS) 805: Independent Audit of a Single Financial Statement and Independent Audit of Certain Elements, Accounts Or Items in the Financial Statements the audit of the inventories group has been explained with the help of a foundation through the FAS audit software, which works on a cloud-based basis. As a result of the study, it was determined that performing the audit activity through a cloud-based software allows the audit to be performed more easily, accurately and at a lower cost. In addition, cloud-based audit contributes to the presentation of audit information to the stakeholders of enterprises in accordance with the principles of more transparent, accountable, responsible.

Keywords: Cloud Computing, Audit of Inventory Accounts, Audit Software

Jel Classification Codes: M40, M41, M42

Atıf/Cite as: Abdioğlu, H. & Gülşen, Ş. (2022). Bulut Bilişim ve Stok Hesaplarının Denetimi: BDS 805 Kapsamında Örnek Bir Uygulama. *Karadeniz Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 135-180.

¹ Bu çalışma, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsünde hazırlanan “Bulut Bilişim ve Stok Hesaplarının Denetimi: BDS 805 Kapsamında Örnek Bir Uygulama” başlıklı Yüksek Lisans tezinden türetilmiştir.

² Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, hasanabdioglu@ktu.edu.tr, ID: 0000-0001-7943-1847

³ Bilim Uzmanı, nigargulsen78@gmail.com, ID: 0000-0002-6396-6940

1. Giriş

Muhasebe denetimi, bağımsız bir uzman tarafından ekonomik birim döneme ait bilgilerin önceden belirlenmiş ölçütlere uygunluk derecesini incelemek ve bunun sonucunda rapor düzenlemek için kanıt toplama ve değerlendirme sürecidir (Bozkurt, 2000: 23). Denetim faaliyeti ile makul güvence sağlayabilecek ölçüde kanıt toplama ve gerçeğe uygun bilgi sunumu temel esas olduğu ifade edilebilir. Böylelikle işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçlarının gerçeğe uygunluğu hakkında bir kanaat oluşturulabilecektir. Dünyada yakın tarihte yaşanan şirket yolsuzlukları ve hileli finansal raporlama vakaları muhasebe denetiminin ne kadar önemli olduğunu ve denetim faaliyetinin etkin, şeffaf ve hesap verebilir bir yaklaşım ile yapılma gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu skandallar sonucunda bağımsız denetim kuruluşlarının hata, hile ve yolsuzlukları tespit etme konusundaki başarısı ve etkinliği sorgulanmaya başlamıştır. Çağımız yönetim anlayışında işletmenin tüm menfaat sahiplerinin haklarını koruyacak bir şekilde yönetilmesi esastır. Bu anlayış kurumsal yönetim anlayışı olarak ifade edilmekte olup işletmenin şeffaf, hesap verebilir, sorumluluk ilkelerine dayalı ve adil bir yaklaşım ile yönetilmesi esastır. İşletmede bu yönetim anlayışının güvencesi ve mali bilgilerin gerçeğe uygun, tarafsız bir şekilde menfaat sahiplerine sunumunda bağımsız denetim faaliyeti çok önemli bir görev üstlenmektedir. Dolayısıyla bağımsız denetimin etkinliğinin artırılmasına yönelik her türlü faaliyet kurumsal yönetim anlayışına katkı sağlayacaktır.

Bağımsız denetim kuruluşlarının denetim işlemlerindeki etkinliklerini artırma yollarından bir tanesi de teknolojik imkânlardan faydalanmaktır. Dolayısıyla denetimde etkinliği sağlayabilmek için bilgi teknolojilerini kullanmak işletmeye, denetim firmasına ve tüm menfaat sahiplerine yararlar sağlayacaktır. Teknolojinin her geçen gün gelişimi ile birlikte denetim hizmetlerinde kullanılacak uygulamalarda da ilerleme yaşanmaktadır. Özellikle internet teknolojisinin gelişimi ile birlikte bulut bilişim aracılığı ile denetim faaliyetinin gerçekleştirilmesi mümkün olmuş ve bu alanda yazılımlar geliştirilmiştir. Bulut bilişim bir hizmet faaliyeti olarak bilgisayarlar ve benzeri cihazlar için, istenildiği zaman ve istenildiği yerde kullanılabilen ve kullanıcılar arasında bilgi paylaşımı sağlayabilen internet tabanlı bilişim hizmetleridir. Bu teknoloji sayesinde veri, sabit bir bilgisayar diski yerine internet ortamında saklanabilmektedir. Bu alanda alt yapı hizmeti veren “bulut” hizmet sağlayıcıları internet hizmetinin geleceği olarak değerlendirilmektedir.

Bulut bilişim ile bilgi sunumu, yedekleme ve paylaşımı dijital ortamlarda gerçekleştirilebilmektedir. Bu yazılımlardan denetim alanında en bilinenlerden bir tanesi de FAS (Financial Audit Software- Finansal Denetim Yazılımı) denetim yazılımıdır. FAS yazılımı TÜBİTAK desteği ile kurulmuş olup Türkiye Denetim ve Uluslararası Muhasebe Standartlara uygun şekilde hazırlanmış bulut tabanlı çalışan bir uygulamadır. Bu yazılım herhangi bir yerden çalıştırabilmekle birlikte kurulum da gereksiz şifre ile anında erişim sağlanabilmektedir. Bu yazılımda müşteri süreçleri, denetim planı, denetim süreci, raporlama süreçleri, çalışma

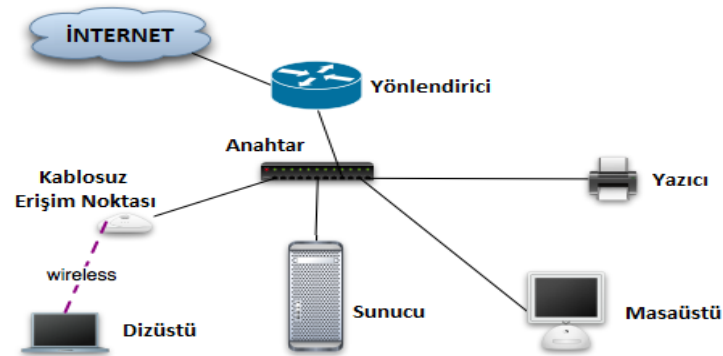
kâğıtları gibi denetime ait bütün aşamalar elektronik ortamda gerçekleşmektedir. Bu yazılım üzerinde tüm denetim süreçleri aşama aşama gerçekleştirilebilmektedir.

Bu çalışmada Bağımsız Denetim Standardı (BDS) 805: *Tek Bir Finansal Tablonun Bağımsız Denetimi ile Finansal Tablolardaki Belirli Unsurların, Hesapların veya Kalemlerin Bağımsız Denetimi* esas alınarak bulut tabanlı çalışan FAS denetim yazılımı aracılığı ile stoklar hesap grubunun denetimi bir vak'a yardımıyla anlatılmıştır. Çalışmanın devam eden ikinci bölümünde, bulut bilişim ve stokların denetiminde bilgi teknolojileri kullanımı açıklanmıştır. Çalışmanın üçüncü bölümünde Bağımsız Denetim Standardı (BDS) 805: *Tek Bir Finansal Tablonun Bağımsız Denetimi ile Finansal Tablolardaki Belirli Unsurların, Hesapların veya Kalemlerin Bağımsız Denetimi* hakkında bilgiler verilmiştir. Çalışmanın dördüncü bölümünde ise, bulut bilişim kapsamında kullanılan FAS denetim yazılımı açıkladıktan sonra stok hesap grubunun denetimine ilişkin FAS denetim yazılımı üzerinden hipotetik (varsayımsal) bir vak'a çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonuç ve öneriler bölümü ile tamamlanmıştır.

2. Bulut Bilişim ve Stokların Denetiminde Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı

Bulut kelimesi ilk kez kavram olarak telefon şebekelerini ifade etmek amacıyla kullanılmıştır. Bulut kelimesinin kaynağı bilgisayar ağ diyagramındaki internete ait alt yapıyı belirtmektedir (Neamtiu, 2012: 1). Bir diğer ifade ile “bulut” sözcüğü, bilişim teknolojileri içerisindeki interneti ifade etmektedir. Ancak bu kavram daha sonradan interneti tanımlamak için kullanılmaya başlanmıştır. İnternet kullanımının son yıllarda ülkemizde ve dünyada çok hızlı bir şekilde artması bu kavramın bilinirliğini arttırmıştır (Velte vd., 2010: 3). Görsel 1’de Bulut - İnternet ilişkisi gösterilmiştir.

Görsel 1: Bulut - İnternet ilişkisi

Kaynak: Korkmaz, 2010: 3

Bulut bilişim yeni bir hizmet modelidir. İnternetin ortaya çıkması ve yaygınlaşmasıyla birlikte hızlı bir veri alışverişi gerçekleşmiştir. Merkezlerin belirli yerlerinde depolanan veriler internet ağı ile birlikte büyük bir kullanıcı kitlesine sunulmuş, veri merkezlerindeki veriler internet ile birlikte ülke dışına açılmıştır. Bilgisayarlar hem işyerleri hem de evlerde kullanılabilir hale gelmiş ve taşınabilir cihazlarda internet kullanımını hızlıca yayılmıştır. Kullanıcıların hızlı tketimeyle birlikte web standartlarının yeniden şekillenmesiyle yeni web teknolojileri ve servisleri oluşmuştur. Bu zaman zarfında kullanıcıların istekleri; uygulamaları, zaman, mekân ve platformdan bağımsız şekilde kullanabilmeleri ilerlemiştir. Böylece kullanıcı isteklerine yanıt verebilmek için, bulut bilişim gündeme gelmiştir (Selvi, 2011: 1). Bulut kelimesi internet kelimesinin yerine kullanılırken, bilişim sistemleri ise teknoloji kullanımını belirtmektedir. Bulut bilişim sistemleri ise internet üzerinden kullanıcılara hizmetler, uygulamalar ve veriler sunmaktadır (Allahverdi, 2017: 92). Bulut bilişim bir bilgisayar uzmanı olan John McCarthy tarafından ortaya atılmıştır. Bulut bilişim, internet üzerinden diğer sunuculara bağlanarak herhangi biri yazılıma veya depolama birimine ihtiyaç duymadan masaüstüne, bilgisayara, tablet veya akıllı cihazlar üzerinden model alma hizmetidir (Mareşov ve Kua, 2015: 57). Microsoft, Google, Yahoo, Amazon ve IBM gibi büyük satıcılar bulut sistemini kullanmaktadırlar (Wang, 2017: 198). Yeni bir hizmet modeli olması, isteğe bağlı olarak ‘kullandıkça de’ prensibiyle oluşan bulut bilişim, zaman ve mekân önemi olmaksızın erişim olanağı tanımaktadır (Eyüpoğlu, 2013: 5).

Stok, işletme faaliyetlerinin gelecekte herhangi bir aksama olmadan etkili ve verimli bir şekilde sürdürülmesini sağlamak için işletmelerin bulundurdukları iktisadi değerlerdir (Demir ve Gümüşoğlu, 2009). Stok bir üretim işletmesinde, üretimi tamamlanarak satışa hazır duruma gelen mamuller ve bu mamullerin üretiminin gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyulan hammaddeler, yardımcı malzemeler, işletme malzemelerinden (Büker vd., 2011: 243-244), bir ticari işletmede satışa konu edilen her türlü maldan (emtia) ve bir hizmet işletmesinde ise hizmet sunumunda kullanılan ilk madde ve malzemelerden oluşmaktadır (Kobu, 2006: 304). Stoklar hesap grubunun denetiminde amaç, mevcut stokların devamlılık ilkesi ve Genel Kabul Görmüş Muhasebe ilkelerine (GKGGMi) göre muhasebe kayıtlarına yansıtıldığının tespitidir. Bununla birlikte işletmedeki stokların finansal tablolarda raporlamasının doğru bir şekilde yapılıp yapılmadığı saptamaktır. Bu amaçlar için denetçi stokların fiziki bakımdan gerçekliğini, işletmenin bu stoklara gerçekten sahip olup olmadığını saptaması gerekir. Aynı zamanda stokların hem kullanılabilir hem de satılabilir durumda olmaları ve bunların doğru bir şekilde fiyatlamasını kontrol ederek gerçekliğin saptanması gerekir. Tüm bu nedenlerle birlikte denetçinin, stok sayımında, stokların değerlemesinde ve bu değerlemede kullanılan yöntemlerin öncelikle araştırılması gerekir. Buna ek olarak stoklar hesap grubunun doğruluğunun incelenmesi ve eskiyen, bozulan ve günümüze göre sürümü az olan stoklar için de herhangi bir karşılık ayrılıp ayrılmadığının kontrol edilmesi gerekmektedir (Güredin, 2007: 429). Stok hesaplarının denetlenmesinde başlıca amaçlar aşağıdaki gibidir (Kaval, 2008: 248):

- Stok mevcudunun gerçekliğine bir güvence getirerek kontrol etmek,
- Stoklardaki maliyet değerine uygun şekilde kayıtlara alındığına dair güvence getirerek kontrol etmek,
- Dönem içinde satılan veya tüketilen stok kalemlerindeki maliyetlerin gerçekten üretim maliyeti, mamul maliyeti, yarı mamul maliyeti, satılan mamuller maliyeti ve satılan ticari mallar maliyetine doğru bir şekilde kayıtladığını tespit etmek,
- İşletmenin elinde bulundurduğu bütün stokların envanter işlemlerinin doğruluğuna dair güvence vermek,
- Envanterde bulunan stokların GKGMİ'ye veya işletmenin finansal tablolarını düzenlediği esasa uygun şekilde bir değerlendirme yaparak güvence altına almak.

Stoklar, bilgi teknolojileri ile birlikte akıllı internet sistemlerine geçmiştir. İşletmedeki akıllı raflar, ağırlık sensörleri, kimyasal sensörler, biyolojik sensörler, sanal kişisel asistanlar, dev ekranlar ortak veri ağı kullanımını yaygınlaştırmıştır. Böylece işletmedeki stokların denetimi hız, kalite ve maliyet açısından daha düşük olmaktadır. Stokların denetiminde BT sayesinde fiziksel bağımlılık azalır. Verilere ulaşmada BT olmadan birçok sorun yaşanmaktaydı. BT ile bu sorun ortadan kalkmıştır. Planlamada oluşabilecek herhangi bir olumsuz durumdan ve diğer giderlerden BT sayesinde kurtularak denetimdeki kalite artar (Erturan ve Ergin, 2017: 27). Bütün bu sebeplerden dolayı bilgi teknolojileri gelişmiş ülkeler başta olmak üzere birçok ülke kullanmaktadır. Çünkü işletmeler açısından en önemli nokta minimum maliyetle maksimum kar elde etmektir. Bilgi teknolojisi de buna olanak sağlamaktadır.

3. Bağımsız Denetim Standardı (BDS) 805 Hakkında Genel Bilgiler

Bağımsız Denetim Standardı (BDS) 805: *Tek Bir Finansal Tablonun Bağımsız Denetimi İle Finansal Tablolardaki Belirli Unsurların, Hesapların veya Kalemlerin Bağımsız Denetimi Standardının* kapsadığı alan tek bir finansal tablonun veya bu tablodaki belirli bir unsurun, hesabın veya kalemin denetiminde, BDS'lerin uygulanmasıyla ilgili özel hususlardır. Çalışma konumuzun kapsamının işletmenin stok hesaplarının denetimi olması sebebiyle denetçi raporunu bu standart hükümlerine göre oluşturacaktır. Genel veya özel amaçlı çerçeveye uygun şekilde tek bir finansal tablo veya finansal tablodaki belirli bir unsurun denetlenmesinde (çalışmamız için stoklar hesap grubu) bu standart esasları geçerlidir. Özel amaçlı çerçevelere örnekler olarak, vergi esaslı muhasebe düzenlemesi, kredi verenlere hazırlanması için nakit tahsilat ve ödeme esaslı muhasebe ilkeleri, tahvil-kredi sözleşmesi gibi finansal raporlama hükümleri verilebilir (BDS 805, 2017: md 1-2). Ancak özel bir amaç çerçevesinde hazırlanmış tek bir mali tablo veya bu tablodaki herhangi bir mali kaydın denetiminde ise BDS 800⁴ numaralı standart uygulanacaktır.

⁴ BDS 800 -Özel Hususlar – Özel Amaçlı Çerçevelere Göre Hazırlanan Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

Finansal tablodaki belirli unsur, hesap veya kalemlere ilişkin örneklerden bazıları; *ilgili dipnotlar dâhil; alacak hesapları, şüpheli alacaklar için ayrılan karşılıklar, stoklar, özel emeklilik planının tahakkuk eden faydalarına ilişkin yükümlülüklerdir* (BDS 805, 2017: Ek 1). Standardın uygulanmasında denetçinin amacı; denetimin kabulü, planlanması ve yürütülmesi ve tek bir finansal tabloya veya finansal tablodaki belirli bir unsur, hesap veya kaleme ilişkin görüş oluşturma.

Bu standart gereğince denetçi, bazen işletmenin tam set finansal tablolarını da denetlemekle sorumlu olmaz. Bu sebeple denetçi, söz konusu finansal tablolar setinde yer alan tek bir finansal tablonun veya belirli bir unsurun BDS'lere uygun şekilde denetimin yapıp yapılamayacağı hususunda karar vermelidir (BDS 805, 2017: md. 6).

BDS 805'in diğer standartlar ile ilişkisinin karşılaştırılmalı değerlendirilmesine yönelik açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

- Öncelikle belirtilmesi gereken husus BDS 805 standardının, denetimin içinde bulunduğı şartlarla ilgili olabilecek tüm özel hususları ele almamakta olduğı ve şartlara göre değerlendirme yapılması hususunun standartta düzenlediğidir.
- BDS 805'de denetimin planlanması ve yürütülmesinde denetçi, denetimle ilgili tüm BDS'ler, gerektiğinde denetimin içinde bulunduğı şartlara göre değerlendirmelidir.
- Denetçi, BDS 805 sürecinde elde ettiğı **denetim kanıtları** ile tam set finansal tablolarının denetiminde elde edilebilecek denetim kanıtları aynı değerdir. Bu nedenle denetçinin ek denetim kanıtlarına ihtiyacı olabilir.
- BDS 805'deki **önemlilik**, tam set finansal tabloları için belirlenen önemlilikten düşüktür. Bundan dolayı denetçinin, denetim prosedürlerinin niteliğini, zamanlamasını, kapsamını ve düzeltilmemiş yanlışlıkları değerlendirmesi gerekir.
- Tam set finansal tabloların denetimiyle birlikte, BDS 805'e ilişkin raporlama yapmak için denetçi denetim yürütürse, her denetim için farklı görüş oluşturur.
- BDS 805 kapsamında denetçi, sözü edilen finansal tabloyu veya unsuru diğerlerinden ayrı dikkate alamayabilir. Bu nedenle denetçi birbiriyle ilişkili kalemlerle benzer prosedürleri uygulaması gerekebilir.
- Bir bütün olarak tam set finansal tablolarına dair olumsuz görüş veya görüş vermekten kaçınan denetçi, tam set finansal tablolardaki **tek bir finansal tabloya** ilişkin olumlu görüş veremez. Fakat finansal tablolardaki **belirli bir unsurun** ayrı olarak denetlenmesi hususunda, söz konusu unsur için olumlu görüş vermek standartta belirli şartlara bağlanmıştır.
- "BDS 700 Görüş oluşturma ve Raporlama Standardı" hükümleri BDS 805 için de geçerlidir. Denetçi, BDS 805'de görüş oluştururken BDS 700 ve BDS 800'de yer alan hükümleri şartlara göre değerlendirir ve oluşturur.
- Görüş oluşturma ve raporlama sürecinde "BDS 700 Finansal Tablolara ilişkin Görüş Oluşturma ve Raporlama" standardına uygun olarak, hedef kullanıcıların anlayabileceğı

şekilde açıklamaların yapılması istenir. Bu konular; i) Finansal tabloda veya unsurda aktarılan bilgileri ve ii) Önemli işlem ve olayların, söz konusu finansal tabloda veya unsurda aktarılan bilgiler üzerindeki etkileridir.

- Kilit denetim konularının bildirilmesi hususunda ise, “BDS 701 Kilit Denetim Konularının Bağımsız Denetçi Raporunda Bildirilmesi” standardı sadece, finansal tablo veya unsurda mevzuatta zorunlu ise denetimlerde uygulanır.
- “BDS 720 Denetçinin Diğer Bilgilere İlişkin Sorumlulukları” standardı kapsamında hazırlanan rapor yıllık faaliyet raporu olarak değerlendirilir. Sözü edilen raporların amacı, ortaklara (veya benzer paydaşlara) BDS 805’de sunulan konular hakkında bilgi sunmaktır.
- “BDS 260 Üst Yönetimden Sorumlu Olanlarla Kurulacak İletişim” standardı denetçinin, işletmedeki üst yönetimde iletişim kuracağı kişi veya kişilere karar vermesi gerekir. Buna göre de BDS 805’in hazırlanmasının gözetiminden sorumlu olanlar ile tam set finansal tabloların hazırlanmasının gözetiminden sorumlu olanlar farklı kişi veya kişiler olabilirler.
- BDS 805 standardı, diğer BDS’lerde yer alan hükümleri geçersiz kılmaz ve şartlara göre de tüm özel hususları kapsamamaktadır.

BDS 805’in denetçiye sağladığı yararlar aşağıda açıklanmıştır. Buna göre;

- BDS 805 standardı ile finansal tablodaki belirli unsurların denetimine imkân vermesi ile denetçi sınırlı bir hesap grubunu denetleyebilmektedir.
- Standartlara uyarak denetimi gerçekleştirdiğinden denetimde makul güvence düzeyi de sağlamış olur.
- Bu standarda uygun yapılan denetim ile sınırlı bir alanda denetçi raporu hazırlanabilmektedir.

Çalışmanın devam eden dördüncü bölümünde öncelikle bulut bilişim kapsamında FAS Denetim yazılımı uygulama esasları açıklanmıştır. Daha sonra BDS 805 Standardı kapsamında varsayımsal (hipotetik) bir yaklaşım ile *Borsada İşlem Gören Bir İşletmenin Özel Amaçlı Bir Çerçeveye Uygun Olarak Hazırlanmış Olan Finansal Tablosundaki Belirli Bir Unsura (stoklar hesap grubu)* ilişkin örnek bir uygulamaya yer verilmiştir.

4. FAS Denetim Yazılımı ve Bulut Bilişim ile Stoklar Hesap Grubunun Denetimine İlişkin Bir Uygulama

Aşağıda FAS denetim yazılımı açıklanmış ve bu yazılım kapsamında bulut bilişim ile stoklar hesap grubunun denetimine ilişkin BDS 805 kapsamında bir uygulama örneğine yer verilmiştir.

4.1. FAS Denetim Yazılımı Hakkında Bilgiler

Gelişen bilgi teknolojileri ile birlikte ticari işlemlerin daha karmaşık ve yoğun olması sebebiyle geleneksel denetim yöntemleri yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle işletmeler etkili denetim mekanizmalarına yönelmektedirler. Bu amaçla denetim yazılımları geliştirilerek bu soruna

özüm aranmaktadır. Bu denetim yazılımları ise bilgisayar destekli denetim yazılımları olarak karşımıza çıkmıştır. Bilgisayar destekli denetim yazılımları ile birlikte denetçiler, hem zamandan tasarruf ederek hem de hızlı ve hatasız şekilde birçok işlemi denetlemektedir. Böylece denetçiler, denetim ekibi ile birlikte koordineli olarak çalışma kağıtları ile denetim dosyalarını elektronik ortamda muhafaza edebilirler. Ayrıca denetçiler, denetim çalışmalarında yetkilendirme gibi avantajları da elde bulundururlar. Bulut bilişim ile birlikte denetim yazılımları daha hızlı bir şekilde gerçekleşerek hem istenilen ortamda bilgiye ulaşma imkanı sağlanmış olur hem de denetleme daha hızlı bir şekilde gerçekleşmiş olur. Aynı zamanda hata ve hileli işlemlere yönelik takip ve kontrol işlemleri anlık gerçekleştirilebilir (öksüz, 2018: 90).

Tablo 1’de geleneksel usule göre yapılan stok denetimi ile bulut bilişim kapsamında stokların denetimi karşılaştırmalı olarak sunulmuştur.

Tablo 1: Geleneksel Usule Göre Yapılan Stokların Denetimi ile Bulut Bilişim Kapsamında Yapılan Stokların Denetimi Karşılaştırması

Karşılaştırma Başlıkları	Geleneksel Yaklaşıma Göre Denetim	Bulut Bilişim Göre Denetim
Amaçlar	işletme tarafından sunulan finansal tabloların güvenilirliğini arttırmak	Verilerin kalitesini yükseltmek ve iyi bir kontrol yapısı oluşturmak ve finansal tabloların güvenilirliğini sağlamak
Denetim Araçları	Manuel yarı otomatik araçlar	Sistem dahilinde kullanılan dijital araçlar
Zamanlama	Yıllık veya üç aylık	Günlük, haftalık, aylık vs.
Denetimin Konusu	Stoklar hakkında finansal bilgiler	Stoklar hakkında finansal ve finansal olmayan bilgiler
Erişim İmkânı	Uygun zaman ve mekânda	İnternetin olduğu her zaman ve mekânda
Maliyet	Denetimin her aşamasında belirli bir maliyet vardır	Elektronik ortamda yapıldığı için çok daha ekonomiktir.

Geleneksel yaklaşımdaki denetimin **amaı**, müşteri işletmenin denetçiye sunduğu finansal tablolara olan güveni artırarak denetimi gerçekleştirmektir. Bulut bilişimde ise işletme finansal verilerin kalitesini arttırarak iç kontrol mekanizmasının iyileşmesidir. **Denetim araçları** kapsamında geleneksel denetimde, denetçi çoğunlukla işlemlerini elle gerçekleştirmektedir. Bulut bilişim kapsamında denetim ise sistem tarafından çoğu işlemler gerçekleştirilerek, bulut yazılımı dahilinde işlemler yapılmaktadır. Geleneksel denetimde denetim işlemleri normal süre olan yıllık veya üçer aylık **zaman** dilimleri dahilinde yapılır. Bulut bilişim kapsamında yapılan denetimde ise denetçi istediği zaman sisteme girip denetim işlemine kaldığı yerden süreklilik esasında devam edebilir. Geleneksel denetimde stoklar hakkında finansal bilgiler **denetimin konusu** oluştururken bulut bilişim kapsamında ise hem finansal bilgiler hem de finansal olmayan bilgiler yer alır. Geleneksel denetimde, denetçi elindeki olanaklara göre bilgilere **erişme imkânına**

sahipken bulut bilişimde ise internetin olduğu her yerden sisteme girip denetim işlemlerine hem devam etmek olanağı hem de istediği bilgilere anında erişim olanağı sağlamış olur. **Maliyet** açısından ise geleneksel denetim ise daha masraflı bir süreci gerektirdiğinden, denetim hizmet maliyeti de yükselmektedir. Bulut bilişimde ise işlemler elektronik ortamda gerçekleştiği için hem denetçi hem de müşteri işletme açısından maliyet minimize edilmiş olur. Bu çerçevede bulut bilişim kapsamında bir denetim yazılımının başlıca yararlarını aşağıdaki gibi ifade edebiliriz (Omoteso vd., 2008: 31):

- Zamandan tasarruf sağlar,
- Denetim kanıtlarında yeterlilik, uygunluk ve güvenilirlik sağlar,
- Müşteri ve kullanıcılara denetimle ilgili bilgiler verir,
- Hileyi ve hataları hızlı şekilde araştırır ve ortaya çıkarır,
- Verilerin doğruluğunun güvenceye alınmasına imkan sağlar,
- Kontrol ihlallerinin tespitini sağlar,
- Verilerin hızlı bir şekilde yorumlanmasında katkı sağlar.

FAS (Financial Audit Software-Finansal Denetim Yazılımı), TÜBİTAK desteği ile kurulmuş olup denetim ve muhasebe standartlara uygun şekilde hazırlanmış finansal denetim bulut uygulamasıdır (<https://fas-audit.com.tr/>). FAS, bağımsız denetimi elektronik ortamda yapabilen akıllı web tabanlı bir yazılımdır. Bu yazılım herhangi bir yerden çalıştırmakla birlikte herhangi bir kurulum gerekmeksizin şifre ile anında giriş sağlanabilmektedir. Bu yazılımda müşteri süreçleri, denetim planı, denetim süreci, raporlama süreçleri gibi denetime ait bütün aşamalar elektronik ortamda gerçekleşmektedir.

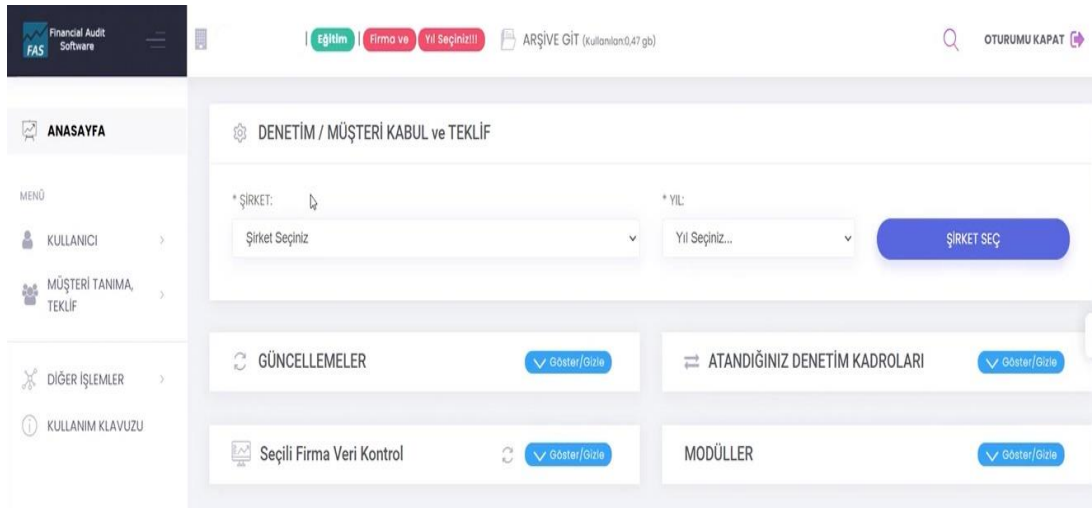
Yazılım, kurulum gerektirmeyen, bütün cihazlardan (masaüstü, dizüstü, tablet, cep telefonu vb.) çalışmaktadır. Anında güncelleme özelliği sayesinde teknolojiye uyum sağlamaktadır. Yazılımda denetlenen işletmeye ait elektronik defter ve diğer formatlarda yazılıma elektronik ortamda alınarak, bütün sorgu ve analizler yazılım vasıtası ile yapılmakta ve yazılımda olan elektronik denetim süreçleriyle de daha hızlı ve minimum maliyet ile gerçekleşmektedir. Bu yazılımda tüm süreçler aşama aşama gerçekleşmekle birlikte çalışma kâğıtlarını sistem hazırlamaktadır. Bütün çalışma kâğıtları, denetim raporları ve diğer belgeler dijital arşivde takip edilerek ve istenildiği zaman ise kopyalanabilir (<https://fas-audit.com.tr/>). Yazılım bulut ortamına taşındığı için kullanıcılar ortamdan bağımsız olarak çalışır ve verilerin saklamalarına imkan sağlamaktadır. Uzmanların bilgi birikimlerini yazılım üzerinden yapıldığı için yeni bir uygulama denilebilir. Yazılımın sağladığı belirli faydaları aşağıdaki gibi sıralayabiliriz.

- Bulut üzerinde çalışması ve bulut depolama imkanı sunması,
- Elektronik defterden veri okuma imkanı sağlaması,
- Otomatik hesaplama ve iş zekası olması,

- TFRS dönüşümünün olması,
- BOBİ FRS dönüşümünün olması,
- Çalışma kağıtlarının olması,
- Güncellenme özelliğinin olması,
- Kalite kontrolü sağlaması,
- Uzman bir sistem olmasıdır.

Görsel 2’de FAS denetim yazılımının ana sayfa ekran görünümü yer almaktadır.

Görsel 2: FAS Denetim Ana Sayfa Ekran Görünümü

Kaynak: <https://fas-audit.com.tr/>

FAS Denetimin yazılımı üzerinde bağımsız denetim süreci aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır.

- **Müşteri Seçimi ve Denetim Teklifinin Kabul Edilmesi**
 - Ana ekran
 - Kullanıcı işlemleri
 - Müşteri Tanıma ve Teklif
 - Sözleşme
- **Denetim Planlanması**
 - Denetim Plan ve Programı
 - Veri
 - Hesaplamalar (Analitik İnceleme Teknikleri)
 - BOBİ FRS

- **Denetim Çalışmalarının Yürütülmesi**
 - Denetim Kanıtları
 - Kalite Kontrol Belgeleri
- **Denetim Sonuçlarının Raporlanması**
 - Denetim Raporu ve Dipnotlar
 - Denetim Dosyaları Kontrol
 - Diğer İşlemler

4.2. 4.2 Bulut Bilişim ile Stoklar Hesap Grubunun Denetimine İlişkin BDS 805

Kapsamında Uygulama

Uygulamada denetime konu işletme, borsada işlem gören *Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi*dir. İşletme, seramik, lastik-kauçuk, otomotiv, pen, galvaniz, kimya (çinko fosfat, çinko borat vb.), gübre, yem, cam ve boya stokları bulundurduğu varsayılan bir işletmedir. Bu işletmenin 2021 yılına ait stok unsurlarına ilişkin denetimleri gerçekleştirilecektir. Aydın Ticaret ve Sanayi işletmesi, *Güneş Bağımsız Denetim Şirketine* iş teklif etmiştir. İşletmenin yalnızca stok kalemleri BDS 805 Standardı hükümlerine uygun olarak denetlenecektir.

Denetim şirketleri, sözleşmeyi imzalamadan önce denetim işini üstleneceklerine dair riski değerlendirme ve denetimin kapsamını belirleyerek en uygun koşullarda müşteri hakkında ön araştırma yaparlar. İşletmenin faaliyet amaçlarını başaramaması tehlikesi oluşması işletme riskini oluşturur. Denetçi ise işletme riskini değerlendirirken denetleyeceği işletme ve iş kolunda topladığı bilgilerden yararlanır. Aynı zamanda işletme riski müşteri işletmeyi ve faaliyette bulunduğu ortamı da etkileyen unsurlardan da yararlanmaktadır. Denetimin ön şartları için belirli koşullar vardır. Denetimin ön şartlarının mevcut olup olmadığını tespit etmek amacıyla denetçi;

- a) Stoklar hesap grubunun hazırlanmasında kullanılan finansal raporlama çerçevesinin kabul edilebilir olup olmadığını belirler.
- b) Yönetimin aşağıda yer alan sorumlulukları anladığına ve üstlendiğine dair mutabakatını alır:
 - i) Finansal raporlama çerçevesine göre uygun hazırlanması sorumluluğu,
 - ii) Önemli yanlışlık içermeyen stoklar hesabı için hazırlanan iç kontrole ilişkin sorumluluğu,
 - iii) Yönetimin, denetçiye;
 - Tüm belgelere erişim imkânı sağlama sorumluluğu,
 - Denetimin amacı hususunda ilave bilgi sorumluluğu,
 - Denetim kanıtı toplaması için işletme içinde gerekli kişilerle görüşme sağlama sorumluluğu.

Ön şartların anlaşılması ve sözleşmede denetçinin yapacağı çalışmayı sınırlandırmaması ile denetim sözleşmesi yapılabilir (BDS 210, 2017: 5-6). Denetim firması müşteri kabul politikalarını genel kabul görmüş denetim ilkelerine ve kalite standartlarına uygun şekilde belirlenmiştir. Müşteri kabul politikası, yüksek risk taşıyan, piyasada kötü itibara sahip firma, ortak ve yöneticilerinin bulunduğu, personel sirkülasyonunun çok fazla olduğu firmaları kabul etmemek şeklinde belirlemiştir. Ayrıca denetim skandallarına, muhasebe hilelerine bulaşmış firmaların denetim işlerini kesinlikle yapılmamaktadır. Denetim stratejisi, denetim riskini azaltmak yönünde olduğundan müşteri kabul politikalarında ve işin alınması aşamalarında çok titizlik gösterilmektedir. Yine bu politikalar nezdinde 01.12.2021 tarihli stoklar hesap grubunun bağımsız denetimini yapmak üzere Aydın Ticaret ve Sanayi Limited firmasının uygun olduğu değerlendirilmiştir. Tablo 2’de müşteri işletmenin tanınmasına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 2: Müşteri İşletmenin Tanınması

Denetlenen Firma	Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi
Denetim Dönemi	01.12.2021-31.12.2021
Dosya Türü ve No	0002
Müşteri İşletmenin Tanınması	
İşletmenin Faaliyette Bulunduğu Sektör	Toptan ve Perakende Ticaret
İşletmenin Kuruluş Tarihi	15.10.2000
İşletmenin Çalışan Sayısı	1000
İşletmenin son üç aydaki cirosu	150.000/200.000/225000
İşletmenin son üç aydaki aktif toplamı	350.000/400.000/550.965,723
Tepe Yönetimin Mali Tablolar Hakkında Dürüstlüğüne Dair Görüş	Olumlu(X) Olumsuz()
Denetimin Hangi Amaçla İstendiği	Stoklar Hesap Grubu
Kullanılan Muhasebe Yazılımı: ETA	

Bağımsız denetim ekibini oluşturan sorumlu denetçi bu aşamada firma ile ilgili gerekli araştırmaları yaparak önceki denetçi ile görüşmüştür. Toplanan bilgiler Kalite Kontrol Standartları çerçevesinde değerlendirmiştir. İlgili denetçi ile görüşüldükten sonra önceki denetçinin işi sonlandırma gerekçesi, firmanın riskleri, denetimin iş yükü, işletmenin iç kontrol sistemi ve riskler değerlendirilerek işletme riskinin düşük olduğunu sonucuna ulaşmıştır ve denetimi yapmaya karar vermiştir. FAS yazılımı denetim sürecinde yer alan denetim sözleşmesi hazırlanarak taraflarca imzalanacaktır. Tablo 3’te denetim teorisi çerçevesinde FAS yazılımı üzerinde denetim süreci gösterilmiştir.

Tablo 3: Denetim Teorisine Göre FAS Yazılımı Üzerinde Denetim Süreci

1	Kullanıcı İşlemleri	9	İç Kontrol Değerlendirmesi
2	Müşteri Tanıma ve Teklif	10	Risk Değerlendirmesi
3	Denetim Kadrosu Atama	11	Önemlilik Hesaplama
4	Bağımsız Denetim Sözleşmesi	12	Tahmin Edilen Yanlılık Tutarı Hesaplama
5	Denetim Programı	13	Denetim Tekniklerini Uygulama
6	Maddi Doğrulama Görev Atamaları	14	Örneklem Kayıtlarını Yapmak
7	Denetim Takvimi	15	Maddi Doğruluk Testlerini Yapmak
8	Denetim Planı	16	Denetim Raporu Hazırlamak

İşletmenin elektronik ortamda kayıt altına alınmış finansal verilerinin FAS yazılımı içerisinde taşınması ile birlikte denetimde ilk aşama gerçekleştirilmiş olmaktadır. Denetçi ilk olarak FAS denetim yazılımında veri giriş yapmak için ana ekrana Tablo 4’te görüldüğü gibi ulaşmıştır.

Tablo 4: FAS Denetim Ana Sayfa Görünümü

FAS	DENETİM	MÜŞTERİ KABUL/TEKLİF
FINANCAL AUDIT SOFTWARE ANASAYFA MENÜ KULLANICI MÜŞTERİ TANIMA, TEKLİF SÖZLEŞME DENETİM PLAN VE PROGRAMI VERİ HESAPLAMALAR BOBİ FR5 KONSOLİDE DENETİM KANITLARI KALİTE KONTROL BELGELERİ DENETİM RAPORU, FİNANSAL TABLOLAR VE DİPNOTLAR GENEL KURUL KATILIM VE İZLEME BELGELERİ DENETİM DOSYALARI, KONTROL MÜŞTERİ BELGELERİ/SÜREKLİ DOSYA DİĞER İŞLEMLER KULLANIM KILAVUZU	Denetim Firması: GÜNEŞ BAĞIMSIZ DENETİM ŞİRKETİ	Denetlenen Firma: AYDIN TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
	YIL: 2021	YIL: 2021
	ŞİRKET SEÇ	ŞİRKET SEÇ

Tablo 4’te görüldüğü üzere bulut bilişim kapsamında yapılan bu denetim sayesinde sisteme girilen denetim şirketi ve müşteriye ait bilgiler artık diğer bölümlerde otomatik olarak aktarılacaktır. Böylelikle denetçi sisteme girdiği zaman tekrar bu işlemlere gerek duymadan denetim faaliyetine devam edebilecektir. Denetçilere ait kullanıcı bilgileri Tablo 5’teki gibi görselleştirilebilir.

Tablo 5: Kullanıcı işlemleri

FAS FINANCIAL AUDIT SOFTWARE	Kullanıcı Adı	GSM	Email	Aktif/Pasif
ANASAYFA	Ahmet YAZICI	Aktif
MENÜ KULLANICI	Ayşe KÖK	Pasif
• Kullanıcı işlemleri	Umut KAYA	Aktif
• Denetçi Yıllık Taahhütname	Sedat BOZOK	Aktif
• Sürekli Eğitim Belge ve Bilgileri	Arzu SÖZ	Pasif
• Denetçi Puantaj Belgesi	Murat SEVGİ	Aktif
MÜŞTERİ TANIMA, TEKLİF DİŐER İŞLEMLER	Hasan YILMAZ	Pasif
	Kader BAŞ	Pasif

Tablo 5’de görüldüğü üzere altı denetçiye ait bilgi girişleri yapılmıştır. Bu sayede programa sadece yetkili kişilerin erişimi sağlanmış olmaktadır. Bulut bilişim kapsamında yapılan bu kullanıcı işlemleri daha sonraki denetim aşamalarına esas teşkil etmektedir. Bilginin kullanılabilirliği ise bilginin yetkili kişiler tarafından zamanlı olarak erişilebilir ve kaynak paylaşımına izin verecek Şekilde kullanılmalıdır.

Denetçi, müşteri işletmeyi tanımak için müşterinin içinde bulunduğu sektör ile ilgili genel bir araştırma yapmıştır. Denetimin başlangıcından işletme yönetimine ve personel bilgilerine kadar sorular sorulmuştur. Verilen cevapları teyit için Şirketin ana sözleşmesi, genel kurul tutanakları ve önceki döneme ait denetim raporları incelenmiş ve Şirket yakından tanınmıştır. Denetlenen işletmenin Tablo 6’daki gibi müşteri işlemleri görselleştirilir.

Tablo 6: Müşteri işlemleri

FINANCIAL AUDIT SOFTWARE	Müşteri işlemleri
ANASAYFA	Müşteri Ekle
MENÜ PERSONEL MÜŞTERİ TANIMA, TEKLİF	Firma Adı Yetkili Telefon Fax Aydın Tic.San Hasan LTD.ŞTi. YILMAZ
• Müşteri işlemleri	

Tablo 6’da görüldüğü üzere denetçi, Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketini denetleyeceği için bu işletmenin bilgileri ve yetkili kişi ismi girilmiştir. Bulut bilişim kapsamında müşteri işlemleri tamamlandığı için bulut depolama yapılır. Devamında, denetim kadrosunda yer alacak kişilerin hangi görevde yer alacağı ile ilgili bilgiler denetim kadrosu atama tablosunda belirlenir. Tablo 7’de denetim kadrosu atama işlemi görselleştirilmiştir.

Tablo 7: Denetim Kadrosu Atama

FAS FINANCAL AUDIT SOFTWARE	Firma: GÜNEŞ BAĞIMSIZ DENETİM ŞİRKETİ						Yıl: 2021
	Personel	Unvan	As./Ye.	Çalışma Sa.	Saat Baş. Üc.	Denetim Üc.	
ANASAYFA MENÜ PERSONEL MÜŞTERİ TANIMA, TEKLİF SÖZLEŞME • Denetim Kadrosu Atama • Bağımsız Denetim Sözleşmesi DENETİM PLANI VE PROGRAMI VERİ GENEL KURUL KATILIM VE İZLEME BELGELERİ	Ahmet YAZICI	Sorumlu Denetçi	Asıl	30	500	15.000	Aktif
	Ayşe KÖK	Denetçi	Asıl	30	450	13.500	Aktif
	Umut KAYA	Denetçi	Asıl	30	450	13.500	Pasif
	Sedat BOZOK	Denetçi Yardımcısı	Asıl	30	400	12.000	Pasif
	Arzu SÖZ	Sorumlu Denetçi	Yedek	30	500	15.000	Aktif
	Murat SEVGİ	Denetçi	Yedek	30	450	13.500	Aktif
	Hasan YILMAZ	Denetçi	Yedek	30	450	13.500	Pasif
	Kader BAŞ	Denetçi Yardımcısı	Yedek	30	400	12.000	Pasif

Tablo 7’de görüldüğü üzere kullanıcı işlemlerinde yazılan denetim kadrosunda yer alan kişiler burada daha detaylı bir şekilde açıklanmış ve hangi denetçi hangi denetim kadrosunda yer aldığı açık bir şekilde belirtilmiştir. Ayrıca denetim kadrosuna atanan kişiler her nerede olunursa olsun, internet erişimli cihazla bu programa anında giriş yapıp istedikleri bilgilere ulaşma ve denetime devam etme olanağına sahip olur. Böylece bu program denetçiye kullanım kolaylığı sağlamış olur. Daha sonra denetçi denetim sözleşmesini hazırlamak için denetim sözleşmesi bölümüne geçer. Tablo 8’de FAS yazılımı üzerinde bağımsız denetim sözleşme bölümü yer almaktadır.

Tablo 8: Bağımsız Denetim Sözleşmesi

FAS FINANCAL AUDIT SOFTWARE	Firma: GÜNEŞ BAĞIMSIZ DENETİM ŞİRKETİ
ANASAYFA MENÜ PERSONEL MÜŞTERİ TANIMA, TEKLİF SÖZLEŞME • Denetim Kadrosu Atama • Bağımsız Denetim Sözleşmesi	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">Sözleşme seç</div>

DENETİM PLANI VE PROGRAMI VERİ GENEL KURUL KATILIM VE İZLEME BELGELERİ	
---	--

Yukarıdaki programdan denetçi, sözleşme seç bölümünü seçip Ek 1'deki gibi Bağımsız Denetim Sözleşme Belgesini hazırlamıştır. Denetçi sözleşmeyi hazırlayıp ilgili taraflar onayladıktan sonra denetim planı ve programı bölümüne geçilir. Denetçi Tablo 9'daki denetim programını hazırlamıştır.

Tablo 9: Denetim Programı

FAS FINANCAL AUDIT SOFTWARE	Denetim Programı				
	Baş.Tarih	Bit.Tarih	İşin Tan.	Çalış. Süre	Kim.Gerç.
ANASAYFA	04.12.2021	04.12.2021	İç Kontrol	5	Ahmet YAZICI
MENÜ	10.12.2021	31.12.2021	Denetim Teknikleri	20	Ahmet YAZICI
PERSONEL	05.12.2021	06.12.2021	Risk	5	Ahmet YAZICI
MÜŞTERİ TANIMA, TEKLİF	04.12.2021	04.12.2021	Değerlendirme	5	Ayşe KÖK
SÖZLEŞME	10.12.2021	31.12.2021	İç Kontrol	20	Ayşe KÖK
DENETİM PLANI VE PROGRAMI	31.12.2021	31.12.2021	Denetim Teknikleri	3	Ayşe KÖK
• Denetim Programı	31.12.2021	31.12.2021	Maddi Doğruluk Testi	1	Ayşe KÖK
• Maddi Doğrulama Görev Atamaları	15.01.2022	15.01.2022	Sayım ve tespit değerlendirme	1	Ayşe KÖK
• Denetim Takvimi	01.12.2021	01.12.2021	Denetim Raporu	1	Umut KAYA
• Denetim Planı	07.12.2021	07.12.2021	Maddi Doğrulama Görev Atamaları	2	Umut KAYA
• Denetim Ekibi Görev Tebliği	08.12.2021	08.12.2021	Denetim Takvimi	5	Umut KAYA
	08.12.2021	09.12.2021	Denetim Planı	10	Umut KAYA
	09.12.2021	10.12.2021	Önemlilik Hesaplama	7	Umut KAYA
	20.12.2021	21.12.2021	Tahmin Edilen Yanlışlık Tutarı	5	Umut KAYA
	01.12.2021	01.12.2021	Örneklem Kayıtları	2	Sedat BOZOK
	01.12.2021	01.12.2021	Kullanıcı İşlemleri	2	Sedat BOZOK
	02.12.2021	02.12.2021	Müşteri İşlemleri	2	Sedat BOZOK
	01.12.2021	01.12.2021	Denetim Kadrosu Atama	4	Sedat BOZOK
	06.12.2021	06.12.2021	Bağımsız Denetim Sözleşmesi	5	Sedat BOZOK
	22.12.2021	31.12.2021	Denetim Programı	15	Sedat BOZOK
			Stok Fişleri		Sedat BOZOK

Denetim programı işleminden sonra maddi doğrulama görev atamaları aşamasına geçilir. Burada denetimle ilgili gruplar oluşturularak hangi kişinin hangi grup için denetim yapacağı belirlenir. Maddi doğrulama görev atamaları Tablo 10’da görselleştirilmiştir.

Tablo 10: Maddi Doğrulama Görev Atamaları

FAS FINANCAL AUDIT SOFTWARE	Maddi Doğrulama Görev Atamaları				
	Grup	Görevlendir. Kişi	Çalış. Saati	Baş.Tarih	Bit.Tarih
ANASAYFA MENÜ PERSONEL MÜŞTERİ TANIMA, TEKLİF SÖZLEŞME DENETİM PLANI VE PROGRAMI • Denetim Programı • Maddi Doğrulama Görev Atamaları • Denetim Takvimi • Denetim Planı • Denetim Ekibi Görev Tebliği	06.Stoklar	Ahmet YAZICI Ayşe KÖK Umut KAYA Sedat BOZOK	30 30 30 30	01.12.2021 01.12.2021 01.12.2021 01.12.2021	31.12.2021 31.12.2021 31.12.2021 31.12.2021

Tablo 10’da görüldüğü üzere hesap gruplarının hangi denetçi tarafından denetleneceği belirtilmiştir. Böylece ilgili alana sadece yetkili denetçinin girişine izin verilmiş olmaktadır. Daha sonra denetçi denetim takvimini Tablo 11’de göstermiştir. Denetim takvimi ise denetimin aşamaları hangi zamanda olacağına dair bilgiler verir.

Tablo 11: Denetim Takvimi

FINANCAL AUDIT SOFTWARE	Denetim Takvimi
ANASAYFA MENÜ PERSONEL MÜŞTERİ TANIMA, TEKLİF SÖZLEŞME DENETİM PLANI VE PROGRAMI • Denetim Programı • Maddi Doğrulama Görev Atamaları • Denetim Takvimi • Denetim Planı • Denetim Ekibi Görev Tebliği	Müşteri Seçimi ve İşin Kabulü: 01.12.2021 Denetim Sözleşmesinin İmzalanması: 01.12.2021 Denetimin Planlanması: 04.12.2021 Kontrol Testlerinin Yapılması: 04.12.2021 Maddi Doğruluk Testlerinin Yapılması: 31.12.2021 Denetim Raporunun Hazırlanması: 15.01.2022

Denetim takvimi aşamasında sonra denetçi denetim planı bölümüne geçer. Tablo 12’de denetim planı gösterilmiştir.

Tablo 12: Denetim Planı

FAS FINANCAL AUDIT SOFTWARE	Genel Bağımsız Denetim Planı	
	Sıra No	Metin
<p>ANASAYFA</p> <p>MENÜ</p> <p>PERSONEL</p> <p>MÜŞTERİ TANIMA, TEKLİF</p> <p>SÖZLEŞME</p> <p>DENETİM PLANI VE PROGRAMI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Denetim Programı • Denetim Takvimi • Denetim Planı • Denetim Ekibi Görev Tebliği • Denetçi Bağımsızlık ve Sorumluluk Taahhütnameleri • Etik Bildirim ve Değerlendirme • Mesleki Değerlendirme ve Kontrol 		<p>I. PLANLAMA</p> <p>II. DENETİMİN YÜRÜTÜLMESİ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mali Tabloların incelenmesi 2. Hesapların Sınıflandırılma 3. Risk Değerlendirmesi yapmak 4. Önemlilik Seviyesinin Tespiti <p>III. KANIT TOPLAMA VE DEĞERLENDİRME</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kanıtların Toplanması 2. Muhasebe verilerinin doğruluğunun değerlendirilmesi 3. Çalışma Kağıtları <p>IV. İÇ KONTROLÜN DEĞERLENDİRİLMESİ</p> <p>V. RAPORLAMA</p>

Tablo 12’de denetim planı beş aşama halinde yer almaktadır. Bunlar; planlama, denetimin yürütülmesi, kanıt toplama ve değerlendirme, iç kontrolün değerlendirilmesi ve raporlamadır. Denetçi, denetim planı aşamasında sonra iç kontrol sistemine gelir. Denetimin planlanması için ilk önce denetçinin işletmeyi tanıması gerekir. Denetçinin de işletmeyi tanımasının şartı iç kontrol sisteminin incelenmesidir. BDS 805 standardı hükümlerine uygun olarak işletmenin iç kontrol yapısının incelenmesi iç kontrolün etkinliğine dair görüş bildirmek amacı yoktur. Duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlayarak denetimle ilgili iç kontrolü değerlendirmek amacıdır. İç kontrol sistemi not alma, akış şeması ve anket yöntemleri ile incelenebilecektir. Buradaki işletme anket yöntemini kullanmaya karar vermiştir. Not alma yöntemini genellikle küçük işletmeler kullandığı için seçmemiştir. Akış şeması oluşturmak hem zaman aldığından hem de emek isteyen bir iş oluşturduğundan denetçiler bu yöntemi tercih etmemektedirler. Bu yöntemi denetçiler genellikle işletmede hazır olarak akış şeması varsa kullanmaktadırlar. Anket yöntemi ise, denetçinin iç kontrol sistemini tanımak için en fazla tercih ettiği yöntemdir. Denetçi, işletmedeki yönetim ve personel ile görüşür ve soru şablonları oluşturup işletmenin faaliyetlere uyup uymadığını sorar. Her bir döngü için ayrı ayrı hazırlanabilir. Çünkü işletmenin riskleri farklı olabilir. Denetçinin iç kontrol sistemini tanımaya çalışmasının sebebi ise kontrol riskini belirlemektir. Kontrol riski, iç kontrol sisteminin olduğu bir işletmede hata ve hilenin ortaya çıkması olarak tanımlanır. Denetçi ise anket sorularına verilen cevaplara karşılık kontrol riskini değerlendirmiştir. Böylece denetçi anket sonucunda göre hangi döngünün hangi faaliyetinde hata ve hile ortaya çıkacağını tahmin eder ve toplaması gereken kanıt sayısı ve

niteliğe karar verebilir (Dinç, 2020: 101). Tablo 13'te stoklar ile ilgili iç kontrol anket formu hazırlanmıştır.

Tablo 13: Stoklarla ilgili iç Kontrol Anket Formu

DENETLENEN FİRMA:	AYDIN TİC. VE SAN. LTD.ŞİR.		
DENETİM DÖNEMİ:	2021		
ANKETİ CEVAPLAYAN:	Hasan YILMAZ		
STOKLAR	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
1. Stokların durumunu güncel şekilde izlemek için stok kayıtlarını devamlı denklik yönetimine göre mi tutunuz?	X		
2. Devamlı denklik kayıtları miktarı oranında fiyatlara yer verdiniz mi?	X		
3. Stoklardaki hareketler bilgisayar üzerinden izlenebiliyor mu?	X		
4. Ambar sorumlusu tüm giriş ve çıkışını muhasebeye bildirdi mi?	X		
5. Konsiye verilen stokların tükenmiş olduklarının anlaşılmasını sağlayan etkin bir kontrol var mıdır?	X		
6. Stok sayımında stokların korunmasından sorumlu görevliler mi yaptı?	X		
7. Sayımın ne şekilde yürütüleceğini açıklayan sayım planı ve yönerge var mıdır?	X		
8. Tutarlandırılmış stok sayım cetveli maliyet fiyatının, piyasa fiyatının ve aritmetik doğruluğun araştırılması amacıyla yeniden kontrol edilmekte midir?	X		
9. Stokların fiyatlandırılmasında standart maliyetlerden yararlandı mı? Eğer evetse standartların geçerliliği araştırıldı mı? Standartlar zaman zaman revize edildi mi?	X		
10. Fiziki sayım sonucuna göre Devamlı denklik kayıtları ve büyük defter hesapları düzeltilmekte midir?	X		
11. Tüm düzeltmeleri bir yetkili tarafından onaylanmakta mıdır?	X		
12. Bağımsız denetçinin hazır bulunacağına dair bir fiziki sayım planı hazırlanmış mıdır?	X		
13. Stok sayım planı için uygun sayımın yapılması için gözden geçirilip kontrol edilmiş midir?	X		

HAZIRLAYAN: Umut KAYA
ONAYLAYAN: Ahmet YAZICI
YORUM: iç kontrol sistemi düzgün ve doğru çalışmaktadır.

Tablo 14'te yer alan iç kontrol testleri denetçi tarafından uygulanmıştır.

Aşağıdaki iç kontrol testi ile birlikte denetçi iç kontrolün etkinliği kanıtlamıştır. Böylece iç kontrol sisteminin etkin olduğunu sonucuna ulaşmıştır.

Denetim kanıtları, işletmenin önceden saptadığı bilgilere uygunluk derecesini belirlemek için denetçinin kullandığı ve denetçinin işletme hakkındaki görüşünü şekillendiren tüm bilgi, belge ve kayıtlara denir. Aşağıdaki tablolarda denetim kanıtlarından oluşan; Risk Değerlendirme, Önemlilik Hesaplama, Tahmin Edilen Yanlılık Tutarı, Fiş işlemleri, Uygulanan Denetim Teknikleri, Denetim Maddi Doğruluk Testleri yer alır. Tablo 15'te stoklar hesap grubu için risk değerlendirmesi yer almaktadır.

Tablo 14: İç Kontrol Testi

Denetlenen Firma: Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	alışma Kâğıdı No:01
Denetim Yılı: 2021	
Dosya Türü ve No: 001	
KONTROL TESTLERİ	
<p>a) Kontrol ortamı da dahil, iç denetimin diğer unsurlarının etkinliği, bu kontrollerin gözlemleriyle riskleri belirlenmiştir.</p> <p>b) Kontrollerin, el ya da bilgisayarla olması dahil, kontrollerin özelliklerinden kaynaklanan riskler tespit edilmiştir.</p> <p>c) Genel bilişim teknolojilerine dayalı kontroller etkindir.</p> <p>) Kontrollerin etkinliği, uygulanması ve önceki denetimlerdeki kontrol etkinliği testlerindeki sapmanın büyüklüğü ve yapısı tespit edilmiştir.</p> <p>d) Şartlar değişse de belirli kontroller değişmemiştir.</p> <p>e) Önemli yanlışlık riski ve kontrollere güvenilirlik derecesi açıklanmıştır.</p> <p style="text-align: center;">Kontrol testlerinin yapılması ile ulaşılan sonuçlar şunlardır.</p> <p>a) Güçlü bir iç kontrol ortamı olduğu anlaşılmıştır.</p> <p>b) Kontrollerin izlenimi güçlü bir şekilde yapıldığı tespit edilmiştir.</p> <p>c) Kontrollerin bilgisayar ortamında yapıldığı görülmüştür.</p> <p>) Kontrollerin uygulamasını önemli derecede etkileyen personel değişiklikleri olmamıştır.</p> <p>d) Bilişim teknolojilerine dayalı çok güçlü genel kontroller yapılmıştır.</p>	
Bağımsız Denetçi: Ayşe KÖK	İmza 04.12.2021
Sorumlu Denetçi: Ahmet YAZICI	İmza 04.12.2021

Tablo 15: Stoklarda Risk Değerlendirme

İşlem Türleri ve Olaylara İlişkin İddialar (Günlük İşlemler Açısından)	Risk Değerlendirme			
	Yönetim İddiaları	Yapısal Risk	Kontrol Riski	Önemli Yanlışlık Riski
Tamlık	Düşük	Düşük	Düşük	Düşük
Doğruluk	Düşük	Düşük	Düşük	Düşük
Sınıflandırma	Düşük	Düşük	Düşük	Düşük
Hesap Bakiyelerine İlişkin İddialar	Değerleme	Düşük	Düşük	Düşük
	Varolma	Düşük	Düşük	Düşük
Sunum ve Tam Açıklamaya İlişkin İddialar (Dipnotlar)	Sunum ve Açıklama	Düşük	Düşük	Düşük

Denetimin makul güvence sağlaması, denetim riskinin düzeyine bağlıdır. Bu nedenle denetçilerin finansal tablolara makul güvence sağlaması için denetim riskinin kabul edilebilir düzeyde düşük tutması gerekir. Burada denetim riskinin düşük çıktığı görülmüştür. Önceden belirlenen risk %5'e kadar olanı düşük risk kabul edildiğinden işletmenin risk seviyesinin düşük olduğu görülmektedir. Denetçi stoklar hesap grubuna ilişkin risk değerlendirmesini tek tek yönetim iddiaları ele alınarak belirlemiştir.

Yapısal (doğal) risk, iç kontrol sisteminin bulunmadığı yerde önemli düzeyde hata ve hile ihtimali olarak tanımlanır. Uygulamada tamlık, doğruluk, varolma, sınıflandırma, değerleme,

sunum ve açıklama yönetim iddiaları yapısal riski düşük çıkmıştır. Tamlik durumu açısından incelediğinde stok fişlerini değerlendirilerek eksiksiz ve doğru bir şekilde yazıldığı sonucuna ulaşmıştır. Varolma bakımından incelediğinde stok fişlerini inceleyerek stoklar hesap grubundaki işlemlerin gerçekten varolduğu görülür. Sınıflandırma yönünden ise stokların alt hesaplarının doğru bir şekilde ayrıldığını yine stok fişlerinden görür. Değerleme açısından ise dönem sonunda stoklara ait bilgilerin değerlendirilmiştir. Denetçi işletmenin yapısal riski seviyesini düşük bulmuştur. Kontrol riski ise iç kontrol sisteminin etkinliğine göre karar verilir. Denetçi ise önceden iç kontrol ile ilgili araştırma yapıp düşük bulduğundan kontrol riski de düşük çıkmıştır. Yapısal ve kontrol riski ile birlikte önemli yanlışlık riski oluştuğundan ve ikisi de düşük çıktığından önemli yanlışlık riski de düşük çıkmıştır. Bulut bilişim ortamında FAS programı üzerinde risk değerlendirilmesi bütünsel bir yaklaşımla hızlı bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir.

Tablo 16'da önemlilik hesaplaması verilmiştir. Elde edilecek kanıt, işletmenin yönetim iddiasının önemlilik düzeyi ile ilişkilidir. Burada işletmenin önemlilik düzeyi %1 olarak belirlenmiştir. Bu oranın belirlenmesi kanıt sayısı ile alakalıdır. Önemlilik seviyesi arttıkça daha az kanıt incelenir. Böyle bir durum denetim riskini artırır. Denetçinin vereceği en önemli kararlardan biri olarak denetim riskini azaltmak ve makul güvenceyi sağlayacak önemlilik düzeyinin belirlenmesidir. Denetçi burada hem maliyeti hem de önemlilik düzeyi arasındaki ilişkiye göre karar vererek yapmıştır. Hesaplar için belirlenen önemlilik düzeyini denetçi mesleki bilgi ve tecrübesine göre belirler. Burada işletmenin büyüklüğü, gelir sağlama eğilimi, geçmişi, içinde bulunduğu sektör yapısı, ortaklık yapısı ve halka açıklık durumu gibi faktörlere bakılarak denetçi mesleki kanaatine göre karar verir. Uygulamada denetçi işletmenin bu faktörlerini dikkate almış ve mesleki yargısına göre belirlemiştir.

Tablo 16: Önemlilik Hesaplama

Önemlilik Hesaplama				
Toplam Varlıklar	Hesaplama Bazlı Tutar	Stokların Toplam Varlık İçindeki Oranı	TL	Kabul Edilebilir Yanlışlık
	550.965,723	%30	165.289,71	165.289,71*0,005=826,44

Tablo 16'da işletmenin önemlilik seviyesi gösterilmiştir. Önemlilik düzeyi belirlenirken çeşitli yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu yaklaşımlardan hangisini kullanılacağına denetçinin kendi mesleki bilgi ve tecrübesine göre belirlenmesi hususu BDS 320 standardında belirtilmiştir. Bundan dolayı buradaki uygulamada denetçi tek finansal değişken yönetimini kullanmaya karar vermiştir. Ayrıca denetçi, denetlenen işletmenin özelliğine göre önemlilik hesaplamaktadır. Burada toplam varlık üzerinden önemlilik hesaplanmıştır. Denetçi, $\text{Stoklar/Toplam Varlıklar} = 165.735,723 / 550.965,723 = 0,30$ (%30) olduğunu tespit etmiştir. Denetçi sisteme bu oranı

girerek işletmenin genel önemlilik seviyesi ve kabul edilebilecek yanlışlık program tarafından hesaplanmış olur.

Tablo 17’de tahmin edilen yanlışlık tutarı belirlenmiştir. Burada stoklar hesap grubu denetlendiği için sadece stoklar hesap grubu dikkate alınmıştır. Bu hesaplama stoklar hesap grubu 165.289,71 TL üzerinden kullanılan oran, 0,5 ile çarpılarak bulunmuştur. Daha sonra ise tahmin edilen yanlışlık tutarını stoklar hesap grubu kalemleri bazında belirlemiştir. Ayrıca denetçi stoklar hesap grubunu örnekleme tekniği ile değerlendirmiştir.

Tablo 17: Tahmin Edilen Yanlışlık Tutarı

Hesap Kodu ve Hesap Adı	Tutar (TL)	Kabul Edilebilir Yanlışlık Tutarı	Bilinen ve Doğrudan ngrlebilir Yanlışlık	rnekleme Hatası İhtimali (%40)	Toplam Yanlışlık
Stoklar	165.289,71	826,44	580	232	812

Denetçi stokların %10’unu incelemiştir. Denetçi ana kütlerde yer alan hatalar toplamını tahmin etmiştir. Yani denetçi örnekleme içerisinde tespit ettiği hatalardan ana kütle içindeki toplam hatayı tahmin etmiştir. Bağımsız denetçi stokların %10’unu incelemiştir. Bu durumda, $165.289,71 \times 0,10 = 16.528,97$ TL’sini örnek olarak seçmiştir. 16.528,97 TL’lik örnekten 58 TL’lik yanlışlık bulunmuştur. Stokların tümü için yanlışlık $58 / 16.528,97 \times 165.289,71 = 580$ TL toplam hata $580 \times 0,50 + 580 = 232 + 580 = 812$ TL’dir. Genel nemlilik 826,44 TL ve toplam yanlışlık 812 TL’dir. Bunun sonucunda ise genel önemlilik toplam yanlışlıktan fazla olduğu için önemli hata olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 17’de tahmin edilen yanlışlık tutarı hesaplanmıştır. Denetçi burada genel önemliliği %0,5 olarak belirlemiştir. Bu oran üzerinden stok hesap grubu için önemlilik hesaplanmıştır. İşletmenin performans önemliliği ise genelde başlangıç ve özel önemliliğin belli bir yüzdesi olarak ele alınır. Bu yüzden, denetçinin mesleki yargısına bağlı olarak %60 ile %80 arasında değişmektedir. Burada ise denetçi mesleki yargısına göre %75 olarak belirlemiştir. Burada performans önemliliğinin tespiti, denetim riskinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmaktadır. Stoklar hesap grubu için performans önemliliği belirlenmiştir. Denetçi yukarıda belirlenen oranlara kadar hataları önemsiz olarak değerlendirmiştir. Bulut bilişim kapsamında yapılan bu oran sayesinde denetçi anlık olarak önemli hata olup olmadığını görür ve denetimi ona göre gerçekleştirir.

Tablo 18’de stok hesap grubuna ilişkin uygulanan denetim tekniklerini içeren bilgi girişleri yer almaktadır. Tablodan grldğu üzere stoklar hesap grubuna ait denetim teknikleri yer almaktadır. Denetçi bulut tabanlı alışan FAS programı üzerinde stoklar hesap grubu için uygulanabilecek denetim tekniklerini seçmiştir.

Tablo 18: Stoklarda Uygulanan Denetim Teknikleri

Uygulanan Denetim Teknikleri	
İşlem Türleri ve Olaylara İlişkin İddialar (Günlük İşlemler Açısından)	Doğrulama
	Belge İnceleme
	Yeniden Hesaplama
Hesap Bakiyelerine İlişkin İddialar	Fiziki İnceleme
	Gözlem
	Göz Atma
Sunum ve Tam Açıklamaya İlişkin İddialar (Dipnotlar)	Soruşturma

Denetçi günlük işlemler açısından doğrulama tekniğini seçmiştir. Tablo 19’da doğrulama tekniğine ilişkin yazışma metni yer almaktadır. Denetçi doğrulama tekniğini stoklar hesap grubu içinde verilen sipariş avansları için kullanmıştır. Bu sayede alıcılara teyit mektubu göndererek işlemin gerçekliği kontrol edilmiştir.

Tablo 19: Doğrulama Tekniği

Denetlenen Firma: Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	Çalışma Kağıdı No: 01
Denetim Yılı: 2021	
Dosya Türü ve No: 15	
Denetim Yeri: İstanbul	Günün Tarihi: 10.12.2021
Denetlenen Firmanın İsmi: Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi Adresi: Karşıyaka, Güller Caddesi No:15	
MUTABAKAT MEKTUBU Sayın; Hasan YILMAZ	
Bağımsız Denetçi Ayşe KÖK işletmemize ait stokların denetimini yapmakla görevlidir. Denetçinin gereğini yerine getirmesi için işletmenizden, 10/12/2021 tarihi itibarıyla olan 15.081,56- TL’lik sipariş avansları hesabını doğrulamamız gerekmektedir. Mektubumuzun alt kısmında ayrılan yere kayıtlarınızda gözüken bakiyeyi yazmanızı rica ederiz.	
Yanıt mektubunuzu ekteki zarfla birlikte denetçimizin aşağıda belirtilen adresine postalamanızı rica ederiz.	
Saygılarımızla, Seda BAKA Genel Müdür	
Sayın Bağımsız Denetçi Ayşe KÖK Yukarıda belirtilen 15.081,56- TL’lik bakiye bizim kayıtlarımızda 10/12/2021 tarihi itibarıyla 15.081,56- TL olarak gözükmektedir.	
Tarih	İmza
10.12.2021	

Tablo 20’de günlük işlemler bakımından denetçi stoklar hesap grubunda belge inceleme tekniğini kullanmıştır. Ticari mallar hesabı için stok fişinde yer alan tutarın doğruluğu belge incelemesi yapılarak tespit edilmiştir.

Tablo 20: Belge inceleme Tekniği

Denetlenen Firma: Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	Çalışma Kağıdı No: 02
Denetim Yılı: 2021	
Dosya Türü ve No: 16	
<p>İşletmeden alınan örnek belgeler incelenmiştir. İncelenen belgelerin dökümü şoyledir.</p> <p>13.01.2021 tarihli 1114 numaralı fiş belgesi(Ticari Mallar)</p> <p>-Bütün belgelerde kaşe ve imzalar tam ve eksiksizdir.</p> <p>-Bütün belgeler okunmuş ve gerçekliği değerlendirilerek ortaya konmuştur.</p> <p>-Bütün belgeler iç kontrol formları ve prosedürleri teyit edilmiştir.</p> <p>Hazırlayan Denetçi: Ayşe KÖK 15.12.2021</p> <p>Kontrol Eden Denetçi: Ahmet YAZICI 15.12.2021</p>	

Tablo 21’de günlük işlemler açısından yeniden hesaplama gerçekleştirilmiştir. Yeniden Hesaplama işlemi “158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı” için gerçekleştirilerek denetim kanıtı oluşturmuştur.

Tablo 21: Yeniden Hesaplama

Denetlenen Firma: Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi					Çalışma Kağıdı No:03
Denetim Yılı: 2021					
Dosya Türü ve No: 17					
<p>Şirketin mali tablolarında ayırdığı karşılık tutarı 10.000,- TL olarak gözükmektedir.</p> <p>Yeniden hesaplama tekniği kullanılarak karşılıklar hesaplanmıştır.</p> <p>Bu hesaplamalar şoyledir:</p>					
Hesap No	Karşılık Ayırma Gerekeşi	Karşılık Ayrılmasına Esas Tutar	Karşılık Oranı	Oran Tespit Etme Yöntemi	Karşılık Tutarı
011	Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı	10.000			10.000
Toplam:					10.000
Hazırlayan Denetçi: Ayşe KÖK 15.12.2021			Kontrol Eden Denetçi: Ahmet YAZICI 15.12.2021		

Tablo 22’de hesap bakiyeleri bakımından fiziki inceleme tekniği kullanılmıştır. Bu sayede işletme fiili olarak stok unsurlarını tespit etmiştir.

Tablo 22: Fiziki İnceleme Tekniği

Denetlenen Firma: Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	Çalışma Kağıdı No: 04
Denetim Yılı: 2021	
Dosya Türü ve No: 18	
31.12.2021 tarihinde yapılan sayım ve fiziki incelemelerde Stoklar hesap grubu ile ilgili olarak aşağıdaki tespit yapılmıştır.	
150 İlk Madde ve Malzeme	114.908,136
151 Yarı Mamuller	1.030,776
152 Mamuller	29.695,801
153 Ticari Mallar	0,000
157 Diğer Stoklar	4.749,448
Hazırlayan Denetçi: Ayşe KÖK 31.12.2021	Kontrol Eden Denetçi: Ahmet YAZICI 31.12.2021

Tablo 23'te hesap bakiyeleri bakımından gözlem tekniği kullanılmıştır. İşletmede gerçekleştirilen işlemler önceden belirlenen kurallara uygun şekilde yapıp yapılmadığını kontrol etmiştir.

Tablo 23: Gözlem Tekniği

Denetlenen Firma: Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	Çalışma Kağıdı No: 05
Denetim Yılı: 2021	
Dosya Türü ve No: 19	
İşletme faaliyetlerinin gözlemlenmesinde şirket çalışanlarının iç kontrol sistemi prosedürlerine titizlikle uydukları gözlemlenmiştir.	
- Stok giriş ve çıkışlarında çalışanların dikkatli olduğu gözlemlenmiştir. - Stok sayımı kurallara uygun bir şekilde kontrol edilmiştir.	
Hazırlayan Denetçi: Ayşe KÖK 31.12.2021	Kontrol Eden Denetçi: Ahmet YAZICI 31.12.2021

Tablo 24'te hesap bakiyeleri bakımından göz atma tekniği kullanılmıştır. Sonuç olarak ise herhangi bir yanlışlık olmadığı bulunmuştur.

Tablo 24: Göz Atma Tekniği

Denetlenen Firma: Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	Çalışma Kağıdı No: 06
Denetim Yılı: 2021	
Dosya Türü ve No: 20	
İşletmenin stoklar hesap grubu göz atma tekniği ile incelenmiştir. İlk önce ters bakiye veren hesaplar taranmıştır.	
- İlk madde ve malzemenin izlendiği ana ve yardımcı hesaplarda ters bakiye olmadığı, - Yarı mamullerin izlendiği ana ve yardımcı hesaplarda ters bakiye olmadığı, - Mamullerin izlendiği ana ve yardımcı hesaplarda ters bakiye olmadığı, - Ticari Malların izlendiği ana ve yardımcı hesaplarda ters bakiye olmadığı, - Diğer Stokların izlendiği ana ve yardımcı hesaplarda ters bakiye olmadığı, - Verilen Sipariş Avanslarının izlendiği ana ve yardımcı hesaplarda ters bakiye olmadığı, görülmüştür.	
Hazırlayan Denetçi: Ayşe KÖK 31.12.2021	Kontrol Eden Denetçi: Ahmet YAZICI 31.12.2021

Tablo 25’de sunum ve açıklama ile ilgili soruşturma tekniği kullanılmıştır. Bu teknik ile birlikte işletmenin dipnotlarında yer alan bilgiler yetkili kişilere sorular sorularak kontrol edilmiştir.

Tablo 25: Soruşturma Tekniği

Denetlenen Firma: Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi		Çalışma Kağıdı No: 07
Denetim Yılı: 2021		
Dosya Türü ve No: 21		
işletmenin mali tablolarıyla ilgili soruşturma tekniği ile aşağıdaki görüşmeler yapılmıştır.		
- Şirket Yönetim Kurulu ile 31.12.2021 tarihinde görüşme yapılmış olup řu sorular sorulmuştur.		
Soru 1) işletme yönetimi finansal tablolarda yer alan bilgileri doğru bir şekilde yazdı mı?	Cevap 1) Evet.	
Soru 2) işletme yönetimi yarı mamulleri doğru bir şekilde yazdı mı?	Cevap 2) Evet.	
Soru 3) işletme yönetimi mamulleri doğru bir şekilde yazdı mı?	Cevap 3) Evet.	
Soru 4) işletme yönetimi ticari malları doğru bir şekilde yazdı mı?	Cevap 4) Evet.	
- Őirketim Muhasebe Müdürü ile 31.12.2021 tarihinde görüşme yapılmış olup řu sorular sorulmuştur.		
Soru 1) Dipnotlardaki yarı mamuller hakkında bilgiler doğru mu?	Cevap 1) Evet.	
Soru 2) Dipnotlardaki mamuller hakkında bilgiler doğru mu?	Cevap 2) Evet.	
Soru 3) Dipnotlardaki ticari mallar hakkında bilgiler doğru mu?	Cevap 3) Evet.	
Soru 4) Dipnotlardaki verilen sipariş avansları hakkında bilgiler doğru mu?	Cevap 4) Evet.	
Hazırlayan Denetçi: Ayşe KÖK 31.12.2021	Kontrol Eden Denetçi: Ahmet YAZICI 31.12.2021	

Denetim tekniklerinin uygulanmasından sonra denetçi, stoklar hesap grubuna ilişkin örneklem kayıtlarını programa girer. Ek 2’de stoklarda örneklem kayıtları görselleştirilmiştir. Denetçi, örneklem kayıtlarını müşteri işletmenin iç kontrolünü anlamak, muhasebe işlemlerinin hatalar ve hileler bakımından ne ölçüde etkilendiğini tespit etmek amacıyla gerçekleştirir. Denetim örnekleme, örneklemin seçildiği anakütleye ilgili sonuca varılmasına yardımcı olabilmesi için anakütleden seçilen kalemler bazından denetim kanıtları elde edilmesinde ve değerlendirilmesinde yardımcı olur. Burada örneklem kayıtları çalışmanın konusunu oluşturan stoklar hesap grubu için yapılmıştır.

Ek 2’de görüldüğü üzere denetçi stoklar hesap grubu için örneklem hacmini hesaplamıştır. Örneklem kayıtlarını seçmede herhangi bir standart bulunmamaktadır. Her denetçi bu konuda farklı davranabilmektedir. Buradaki uygulamada FAS programının verdiği örneklemler baz alınarak önemlilik düzeyine göre hesaplanmıştır. Firma politikası olarak örneklem büyüklüğü belirlenirken kabul edilebilir hata payı %10 ve güvenilirlik düzeyi %90 olarak alınmıştır. Kabul edilebilir hata payı oranını denetçinin kabul edeceği maksimum sapmadır. Denetçi stoklar hesabı için bu oranı %10 belirlemiştir. Denetçi stoklar hesap grubu için nitelik örneklemesini seçmiştir. Nitelik örneklemesinde sayı bakımından ilgilenmektedir. Burada hata oranı %10 belirlendiği için örnek sayısı azalmaktadır. Aynı zamanda denetçi bu oranı belirlerken iç kontrol yapısına göre karar vermiştir. işletmenin iç kontrol yapısı iyi olduğu için hata payını %10 seçmiştir. Burada baz alınan kalem toplam varlıklar olduğundan o da %0,5 olarak rakamın performans önemlilik oranı %75 ve kabul edilebilir yanlışlık tutarı yani performans önemlilik

tutarı %5 olarak kabul edilmiştir ve buradan örneklem hesaplanmıştır. Yani programa bu verileri girdikten sonra örneklemeleri belirlemekte ve bu örneklemeler bizim için denetim kanıtı oluşturmaktadır. Stokların denetiminde denetçi, ayrıntılı miktar dokümanlarının yer aldığı örnekleme yoluyla seçilecek hammadde, işletme malzemesi, yarı mamul, mamul ve ticari mal stokları sayılır. Bu sayım sonuçlarının yazılı olarak sisteme girilmesi gerekir. Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere örneklemede yer alan rakamlarla işletmenin elinde olan stok envanter listesi karşılaştırılır. Bu karşılaştırma sonucunda farklılık çıkarsa denetçi bunun nedenlerini araştırması ve finansal tablolara yansıtılıp yansıtılmadığına bakması gerekir. Fakat bu uygulamada karşılaştırma sonucunda bilgilerde herhangi bir hata veya hile olmadığı görüldüğü için denetçinin ayrıca bir araştırma yapmasına gerek kalmamıştır. Denetçi stoklar hesap grubunda yer alan işlemlerin bütünü (anakütle) inceleyemez. Bundan dolayı belirli oranda örneklem seçerek örneklem kayıtlarını elde etmiştir.

Stoklar hesap grubuna ilişkin örneklem kayıtlarından sonra denetçi stok fişlerini sisteme girer. Tablo 26'da stok fişleri listelenmiştir.

Tablo 26: Stok Fişleri

Fişler				
Hesap Adı	Tarih	Fiş No	Borç Tutarı	Alacak Tutarı
153.01.601.02.01 - SERAMİK ALIŞLARI	15.12.2021	1114	59.101,84	0,00
150.01.02.15 - ÇİNKO OKSİT STOKLARI	15.12.2021	1278	53.958,45	0,00
152.01.20.DB.2020 - 2020 'DEN 2021 ' YE DEVREDEN MAMUL STOKLARI	01.12.2021	34269	44.614.370,50	0,00
157.01.730.21 - 2021 ' E DEV.GNL.ÜR.GİD.DĞR.STOKLARI	31.12.2021	41639	4.749.448,49	0,00
151.01.21.Dİ.731.01 - 2021 / GENEL ÜRETİM GİDERLERİ	31.12.2021	41608	81.046.331,07	0,00

Tablo 26'da stok fiş bilgi girişleri yapılmıştır. Stok fişleri işletmenin alım ve satımlarına dair bilgilerin yer aldığı belgelerdir. Denetçi işletmenin stoklarındaki değişimi bu fişler sayesinde izleyebilmektedir. Ek 3'te işletmenin 2021 yılı stoklarına ilişkin fiş dökümlerine yer verilmiştir. Bulut bilişim kapsamında hazırlanan stok fişleri sayesinde denetçi işletmenin stoklarındaki değişimi kolaylıkla izleyebilecektir. Bulut bilişim tabanlı denetim yazılımı, risk analizi için önemli olan fiş sayıları elektronik ortamda gerçekleştiği için hızlı bir şekilde yapılır.

Ek 4'te stok hesap gurubu için maddi doğruluk testleri verilmiştir. Maddi doğruluk testi, denetçinin kanıt toplarken uyguladığı bir diğer denetim prosedürüdür. Bulut bilişim kapsamında yapılan bu test hazır olarak FAS denetim programında yer almaktadır. Burada denetçi stoklar hesap grubuna ilişkin maddi doğruluk testini program üzerinden gerçekleştirebilir. Ek 4'ten görüleceği üzere denetçi stoklar hesap grubu maddi doğruluk testini yaptığında, işletmenin stoklarında herhangi olumsuz bir durum görmemiştir.

Stoklar ile ilgili maddi doğruluk testi yapıldıktan sonra dönem sonunda sayım ve değerlendirme yapılır. Tablo 27'de stoklarda tespit ve değerlendirme işlemi gösterilmiştir.

Tablo 27: Stoklarda Sayım ve Tespit Değerlendirme

GÜNEŞ BAĞIMSIZ DENETİM			
REFERANS NO: 20CD12-030500-01-02			
İLGİLİ BDS: BDS-805			
SAYIM VE TESPİT DEĞERLENDİRME			
Denetlenen Şirketin Unvanı	:	AYDIN TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ	
Denetim Dönemi	:	2021	
HAZIRLAYAN			İMZA
Unvanı	:	Denetçi	
Adı Soyadı	:	Ayşe KÖK	
Tarih	:	31.12.2021	
ONAYLAYAN			İMZA
Unvanı	:	Denetçi Yar.	
Adı Soyadı	:	Sedat BOZOK	
Tarih	:	31.12.2021	
Sıra	İşlem	Hesap Kodu	Açıklama
3	Stoklar	150-157	Şirket Kimya Sanayi işletmeciliği sektöründe mamul satışı yapmaktadır. Mamul satışına seramik, lastik-kaçuk, otomotiv, pen, galvaniz, kimya(çinko fosfat, çinko borat etc.), gübre, yem, cam ve boya stokları bulunmaktadır. Dönem sonu stok sayımına eşlik edilmiştir. Stokların dönem sonu sayımı ile mizan bakiyeleri arasında farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 27'de stoklarda ait tespit ve değerlendirmede işletme hakkında elde edilen kanıtlar sonucunda görüş yer almaktadır. Bulut bilişim kapsamında denetçi örnek şablonu tamamlayarak görüşüne karar verir. Sayım, tespit ve değerlendirmeden sonra denetçi stok sayımı ve mizan bakiyeleri arasında farklılık olmadığından dolayı işletmeye olumlu görüş vermiştir. Aşağıda yer alan Tablo 28'de FAS yazılımı üzerinde denetim raporu giriş alanı görselleştirilmiştir.

Tablo 28: Denetim Raporu

FAS	Görüş Metin Düzenleme
<p style="text-align: center;">ANASAYFA</p> <p style="text-align: center;">MENÜ</p> <p style="text-align: center;">PERSONEL</p> <p style="text-align: center;">MÜŞTERİ TANIMA, TEKLİF</p> <p style="text-align: center;">SÖZLEŞME</p> <p style="text-align: center;">DENETİM PLANI VE PROGRAMI</p> <p style="text-align: center;">VERİ</p> <p style="text-align: center;">GENEL KURUL KATILIM VE İZLEME BELGELERİ</p> <p style="text-align: center;">MÜŞTERİ BELGELERİ/SÜREKLİ DOSYA</p>	<p style="text-align: center;">GÖRÜŞ</p> <p style="text-align: center;">İşlem</p> <p style="text-align: center;">Olumlu Görüş</p> <p style="text-align: center;">Olumsuz Görüş</p> <p style="text-align: center;">Şartlı Görüş</p> <p style="text-align: center;">Görüş Bildirmekten Kaçınma</p>

Burada denetçi görüş oluşturmaya esas gerekli bilgileri elde ettikten sonra Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi hakkında "olumlu denetim görüşü" vermiştir. Bulut tabanlı çalışan FAS denetim yazılımı üzerinde denetim görüş örnekleri hazır bulunduğundan denetçi kolaylıkla

raporunu oluşturabilecektir. Ek-5’de *Bağımsız Denetim Standardı (805): Tek Bir Finansal Tablonun Bağımsız Denetimi ile Finansal Tablolardaki Belirli Unsurların, Hesapların veya Kalemlerin Bağımsız Denetimi Standardı* hükümlerine uygun bağımsız denetçi raporu yer almaktadır. Bu rapor Standarda ek örnek 3 olarak verilen, *Borsada İşlem Gören Bir İşletmenin Özel Amaçlı Bir Çerçeveye Uygun Olarak Hazırlanmış Finansal Tablosundaki Belirli Bir Unsura İlişkin Denetçi Raporu*’na uygun olarak hazırlanmıştır.

5. Sonuç ve Öneriler

Bulut bilişim, internet üzerinden diğer sunuculara bağlanarak herhangi bir yazılıma veya depolama birimine ihtiyaç duymadan masaüstü, bilgisayar, tablet veya akıllı cihazlar üzerinden çalışmaktadır. Stokların denetiminde bilgi teknolojilerinin kullanımı sayesinde denetçi, denetim hizmetlerini hızlı bir şekilde gerçekleştirmektedir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte artan ticaret hacmi neticesinde daha fazla veri elde edilmekte ve işlenmektedir. Bunun sonucunda ise bu verilerin depolanması, ihtiyaç halinde erişilmesi gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır. Geline nokta bulut bilişim denetçilere sınırsız depolama alanı sunan bir teknoloji olarak karşımıza çıkmıştır. Verilerin sanal ortamdan erişilmesi, depolanması ve aktarılması gibi ihtiyaçların doğması bulut bilişim kullanımının tüm dünyada yayılmasını sağlamıştır. Bulut bilişim kapsamında denetim faaliyetleri yapılması da hem denetçiye hem de işletmelere zaman, maliyet ve doğruluk açısından birçok faydalar sağlamaktadır.

Bu çalışmada Türkiye’de bulut bilişim kapsamında stok hesaplarının denetiminin nasıl gerçekleştirildiğini açıklamak ve denetimdeki faydalarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Bunun için bulut tabanlı FAS denetim programı ele alınarak bir uygulama ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışma sonucunda bulut bilişim kapsamında stok hesaplarının denetiminin işleyişi, programın denetçilere faydası, geleneksel denetimden farkı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmada örnek vakaya ilişkin olarak *Bağımsız Denetim Standardı (805): Tek Bir Finansal Tablonun Bağımsız Denetimi ile Finansal Tablolardaki Belirli Unsurların, Hesapların veya Kalemlerin Bağımsız Denetimi Standardı* hükümlerine kapsamında bir denetim faaliyeti ve buna uygun olarak hazırlanmış bağımsız denetçi raporu yer almaktadır. Bu rapor Standarda ek örnek 3 olarak verilen, *Borsada İşlem Gören Bir İşletmenin Özel Amaçlı Bir Çerçeveye Uygun Olarak Hazırlanmış Finansal Tablosundaki Belirli Bir Unsura İlişkin Denetçi Raporu*’na (ek:5) uygun olarak hazırlanmıştır. Rapor formatları bulut tabanlı çalışan FAS denetim yazılım programında yer alabilmekte ve denetçiye zaman ve mekân fark etmeksizin istenildiği an hazırlanabilme imkânı sunmaktadır.

Geleneksel usule göre yapılan stokların denetimi ile bulut bilişim kapsamında yapılan stokların denetimi karşılaştırıldığında bulut bilişimin üstünlükleri ortaya çıkmaktadır. Bulut bilişim kapsamında yapılan stokların denetimi sayesinde denetçi zaman ve mekân fark etmeksizin denetim yapma olanağına sahiptir. Denetçinin sadece programı bilgisayarına yüklemesi ve internet ağının olması yeterlidir. Aynı zamanda bu program sayesinde veriler saklanarak denetçi

istediği zaman bu verilere ulaşabilecektir. Program sayesinde denetlenen işletmeye ait bütün finansal veriler elektronik ortama alınarak, bütün sorgu ve analizler program ile yapılabilir. Böylece denetim hem daha hızlı bir şekilde ilerler hem de maliyet daha düşük seviyede gerçekleşir. Bulut bilişimin denetime sağladığı birçok faydanın yanında bir takım olumsuz yönleri de bulunmaktadır. Bunlar, hizmet sağlayıcıya bağımlılık, güvenlik, veri gizliliği biçiminde sıralanabilir. Fakat bu olumsuzlukları en aza indirmek denetçiye bağlıdır. Çünkü denetçi denetimi gerçekleştirmeden önce iyi bir planlama yaparsa denetim sırasında sorunla karşılaşma ihtimali azalacaktır.

Çalışmada bulut bilişim kapsamında stokların denetimi FAS programı ele alınarak uygulama aşamaları ile gösterilmiştir. FAS denetim akıllı web tabanlı bir yazılımdır. Bu yazılıma dayalı olarak çalışan program üzerinde bağımsız denetçilerin müşteri kabul süreçleri, denetim planı, denetim süreci, raporlama süreci, çalışma kâğıdı gibi denetime ait bütün aşamalar elektronik ortamda gerçekleşir. Program aynı zamanda herhangi bir kurulum gerektirmeksizin, şifre ile girilebilen ve bütün cihazlarda çalışabilmekte ve anlık olarak güncelleme özelliğine sahiptir. Programda yetki ve görev sıralamaya göre sorumlu denetçi, denetçi ve yardımcı denetçi menülere girebilmekte, bütün denetim aşamalarını takip edebilmektedir. Programda denetlenen işletmeye ait elektronik defter ve diğer bilgiler elektronik ortama alınıp, bütün analizler program üzerinden yapılır. Böylelikle denetim daha hızlı ve maliyet minimum düzeyde gerçekleşir. Programda bütün süreçler bir aşama dâhilinde takip edilir, bütün çalışma kâğıtları sistem tarafından oluşturulur ve örnek cevaplar yer alır. Programda yer alan düzeltme fişleri sayesinde BOBI ve TFRS dönüşümleri yapılarak finansal tablolar oluşturulabilmektedir. Cari yıl açılış fişleri otomatik oluşturulur. Konsolidasyon işlemleri hızlı ve doğru gerçekleştirilir. Çalışma kâğıtlarındaki sorulara ilave veya çıkarma yapılabilir ve geçmiş yıl verileri de bu dönemki yıla aktarılabilir. Bulut bilişim kapsamında yapılan, denetim raporları ve dipnotlar program tarafından otomatik oluşturulur. Ayrıca bütün bu çalışma kâğıtları, denetim raporları ve diğer belgeler dijital arşivde saklanır. KGK denetimleri için ise istenildiği zaman arşivde saklandığından dolayı kolaylıkla erişilebilmektedir.

Sonuç olarak, bulut bilişim kapsamında denetim programı denetimi kolaylaştırıcı ve hızlandırıcı bir araçtır. Bulut bilişim sayesinde bu program denetçi ile denetçi yardımcılara çok olan verilerin kısa zamanda hızlı bir şekilde taranmasını ve denetime katkıda bulunmasını sağlamaktadır. Bulut bilişimin bağımsız denetimde kullanımının arttırılması ve denetim firmalarının bulut bilişim tabanlı bağımsız denetimi gerçekleştirmesi önemli görülmektedir. Bu sayede, menfaat sahipleri işletme ile ilgili mali bilgileri, daha hızlı ve şeffaf bir şekilde sağlamış olacaktır. Denetim firması, denetim hizmetini günün teknoloji imkanlarından faydalanarak daha sağlıklı, doğru, denetlenebilir ve hızlı bir şekilde sunarak menfaat sahiplerinin bu beklentilerini karşılamış olacaktır.

Bulut bilişim konusu ile ilgili olarak bundan sonraki süreçte yapılabilecek araştırmalar noktasında programı kullanan denetçiler ile görüşme tekniği yardımıyla görüş ve değerlendirmeleri alınabilir. Böylelikle bulut bilişim teknolojisinin denetim alanında uygulanmasına ilişkin denetçi görüşlerine yönelik bir saha çalışması gerçekleştirilebilir. Ayrıca farklı hesap grupları, bulut ilişim kapsamında kullanılan denetim programı aracılığıyla denetlenebilir. Elde edilen sonuçlar geleneksel denetim yöntemleriyle karşılaştırılabilir. Böylece bilgi teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin denetim alanına olan etkileri ortaya konulabilir.

Kaynakça

- Allahverdi, M. (2017). Cloud Accounting Systems And A Swot Analysis, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Temmuz Özel Sayısı, 92-105.
- Bozkurt, N. (2000). *Muhasebe Denetimi*, Alfa Yayınları, İstanbul.
- Büker, S., Aşıkoğlu, R., Sevil, G. (2011). *Finansal Yönetim*, 7. Baskı.
- Demir, H. ve Gümüšoğlu, Ş. (2009). *Üretim Yönetimi*, İstanbul: Beta Basım Yayın
- Dinç, E. (2020). Muhasebe Denetimi, Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını ,89-108.
- Erturan İ. E. , Ergin E. (2017). Muhasebe Denetiminde Nesnelere İnterneti: Stok Döngüsü. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (75), 13-30.
- Eyüpoğlu, Ç. (2013). *Bulut Bilişim, Geçiş ve Türkiye'deki Mevcut Durum*", Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Güredin, E. (2007). *Muhasebe Denetimi*, Türkmen Kitabevi, İstanbul
- <https://fas-audit.com.tr>, (10.03.2022).
- <https://kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/BDS/bdsyeni25.12.2017/BDS%20805-Site.pdf> (30.06.2022). Bağımsız Denetim Standardı (BDS) 805: *Tek Bir Finansal Tablonun Bağımsız Denetimi ile Finansal Tablolardaki Belirli Unsurların, Hesapların veya Kalemlerin Bağımsız Denetimi Standardı*
- https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/TDS/TDS_2022_Seti/BDS%20210_2022_Site.pdf 30.06.2022). Bağımsız Denetim Standardı (BDS) 210: *Bağımsız Denetim Sözleşmesinin Şartları Üzerinde Anlaşmaya Varılması Standardı*
- Kaval, H. (2008). *Muhasebe Denetimi*, 3. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Kobu, B. (2006). *Üretim Yönetimi*, 13. Baskı, İstanbul: Beta Basım.
- Korkmaz, Yakup (2010), "Bulut Bilişim: Türkiye İçin Fırsatlar", TÜBİTAK <http://ebookbrowse.net/korkmaz-buluy-bilism-ppt-d30735781> (14.10.2020).
- Maresova, P. ve Kuca, K (2015), Technological environment and SWOT Analysis of Cloud Computing in Europa, *International Journal of Information Technology and Computer Science* 18(1), 57-77
- Neamtiu, F. (2012). Cloud Computing Security Issues, *Journal of Defense Resources Management*, 2(5), 141-148.

- Omoteso, K., Patel A. ve Scott P. (2008). An Investigaiton Into The Application of Continuous Online Auditing In The U.K, *The International Journal Of Digital Accounting Research*, 8(14), 23-44.
- Öksüz, Ö. (2018). *Bilişim Teknolojilerindeki Gelişmelerin Hata ve Hile Denetimi Üzerine Etkileri: CAP Denetim Yazılımı İle Bir Uygulama*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Selvi, O. (2011). *Bulut Bilişim ve Eğitim Alanında Örnek Bir Uygulama*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi -Fen Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Velte, A. vd.(2010). *Cloud Computing:A Practical Approach*, 1. Baskı, New York: McGraw Hill.
- Wang, J. (2017). Cloud Computing Technologies In Writing Class: Factors Influencing Students' Learning Experience, *Turkish Online Journal of Distance Education* 3(13), 197-213.

Ekler

Ek 1: Bağımsız Denetim Sözleşme Belgesi

BAĞIMSIZ DENETİM SÖZLEŞMESİ

Sözleşmenin tarafları olan, **Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi** (sözleşmenin sonraki bölümlerinde “Müşteri” olarak ifade edilecektir) ve **Güneş Bağımsız Denetim Şirketi** (sözleşmenin sonraki bölümlerinde “Denetim Şirketi” olarak ifade edilecektir) müşterinin bağımsız denetimini yapmak üzere aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır.

Denetimin Konusu ve Kapsamı

Madde 1– (1) Denetimin amacı; müşterinin 01.12.2021 tarihli ve 001 sayılı genel kurul kararına (denetçi mahkeme kararıyla atanmışsa söz konusu mahkeme kararının tarih ve sayısı verilecektir) istinaden hazırlanan iş bu denetim sözleşmesi uyarınca denetim şirketi tarafından 13/01/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK), 26/09/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (660 s. KHK) ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bağımsız denetim yapılmasıdır.

(2) İş bu denetim sözleşmesi uyarınca TTK, 660 s. KHK ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılacak bağımsız denetim,

a) BDS 805 hükümlerine uygun olarak müşterinin 01.12.2021-31.12.2021 dönemi arası stoklar hesap grubu hakkında görüş verilmesini;

(Varsa denetimin özel sebepleri de bu kısımda belirtilir)

Denetimin Amacı

Madde 2– (1) Bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları (BDS'ler) çerçevesinde stoklar hesap grubunda hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde edilmesi ve denetçi görüşünü içeren bir denetçi raporu yazılması amacıyla yapılır. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir ve yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Denetim Şirketinin Sorumlulukları

Madde 3– (1) Denetim şirketi 2 nci maddede sayılan denetimi, TTK, 660 s. KHK, BDS'ler ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütür.

(2) a) Denetim şirketi, BDS'ler çerçevesinde etik hükümlere uygunluk sağlar, denetim boyunca mesleki muhakemeyi kullanır ve mesleki şüphecililiği sürdürür.

b) Denetim şirketi, finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” risklerini belirler ve değerlendirir; bu risklere karşılık veren denetim prosedürlerini tasarlar ve uygular ve denetim görüşüne dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde eder. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.

c) Denetim şirketi, müşterinin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrolü değerlendirir. Bununla birlikte bağımsız denetim sırasında tespit edilen, stoklar hesap grubunun denetimiyle ilgili her türlü önemli iç kontrol eksikliği, denetim şirketi tarafından yazılı olarak müşteriye bildirilir.

ç) Denetim şirketi ayrıca işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığını değerlendirir.

d) Denetim şirketi, elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Müşterinin, işletmenin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve işletmenin sürekliliği esasının kullanılmasının uygunluğu hakkında sonuca varır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varılması hâlinde, denetçi raporunda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekilir ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş verilir. Varılan sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar işletmenin sürekliliğini sona erdirebilir.

e) Denetim şirketi; açıklamalar dâhil olmak üzere, stoklar hesap grubunun genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığını değerlendirir.

f) Bağımsız denetimin ve iç kontrolün yapısal kısıtlamaları sebebiyle, bağımsız denetim BDS'lere uygun olarak ve doğru bir şekilde planlanmış ve yürütülmüş olsa dahi bazı önemli yanlışlıkların tespit edilemeyebileceğine ilişkin kaçınılmaz bir riskin mevcut olduğunu taraflar göz önünde bulundurur.

(3) Denetim şirketi, üstlendiği denetim kapsamında yaptığı çalışmalarını mevzuata ve BDS'lere uygun olarak belgelendirir ve muhafaza eder.

(4) Denetim şirketinin iş bu sözleşmede belirtilen sorumlulukları dışında diğer mevzuattan kaynaklanan sorumlulukları hakkında ilgili kanun hükümleri ayrıca geçerlidir.

(Varsa önem arz eden diğer hususlar belirtilir)

Mesleki Sorumluluk Sigortası

Madde 4– (1) Denetim şirketi, üstlendiği denetimle ilgili olarak mesleki sorumluluk sigortası yaptırmakla yükümlüdür. Sigorta poliçesi örneği, denetim şirketi tarafından sözleşmeye eklenir.

Müşterinin Sorumlulukları

Madde 5– (1) Bağımsız denetim, müşterinin aşağıdaki sorumluluklarını anladığı ve üstlendiği ön kabulüne dayalı olarak yürütülür:

a) Finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak hazırlanması ve gerçeğe uygun sunum sorumluluğu,

b) Hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için müşterinin yönetiminin gerekli gördüğü iç kontrole ilişkin sorumluluğu,

c) Müşterinin yönetiminin, denetim şirketine;

i) Stoklar hesap grubunun hazırlanmasıyla ilgili kayıtlar, belgeler ve diğer hususlar gibi muttali olduğu tüm bilgilere erişim imkânı sağlama sorumluluğu,

ii) Denetimin amacı doğrultusunda talep edilebilecek ilave bilgileri sağlama sorumluluğu,

iii) Denetim kanıtlarının toplanması için işletme içinde gerekli gördüğü kişilerle kısıtlama olmaksızın görüşme imkânı sağlama sorumluluğu.

(2) Müşteri, denetim şirketine denetimle ilgili olarak yapılan tüm beyanları içeren yazılı bir teyit mektubunun verilmesinden sorumludur.

(3) Müşteri, denetçi raporu tarihinden sonra ancak stoklar hesap grubunun ilân tarihinden önce gerçekleşen ve bunları etkileyecek olaylardan denetim şirketini haberdar etmekle sorumludur.

(4) Denetim sırasında müşteri personeli, tam bir iş birliği içinde denetçiye yardımcı olmakla yükümlüdür.

(5) Yukarıda belirtilen hususlara ilave olarak müşteri, bu sözleşme kapsamında denetim şirketinin üstlendiği denetimi mevzuata ve BDS'lere uygun olarak yerine getirmesi için gerekli olan ve TTK'nın 401 inci maddesi ve ilgili diğer hükümlerinde belirtilen hususların sağlanmasından da sorumludur.

(Varsa diğer ilgili bilgilere yer verilir)

Ücret, Faturalandırma ve Diğer Özel Şartlar

Madde 6– (1) Denetim ücreti, denetim için gerekli olan zaman ve diğer masraflar (ulaşım, konaklama, yeme-içme vb.) esas alınarak hesaplanır ve faturalandırılır. Toplam denetim ücreti 57.000 TL olup, bu ücret aşağıdaki veriler çerçevesinde hesaplanmıştır.

Bağımsız Denetim Ekibi

Adı Soyadı	Bu Denetimdeki Sorumluluğu	Çalışma Süresi (Saat)	Ücret (TL/Saat)	Toplam Denetim Ücreti
Ahmet Yazıcı	Sorumlu Denetçi	30	500	15.000
Ayşe KÖK	Denetçi	30	450	13.500
Umut KAYA	Denetçi	30	450	13.000
Sedat BOZOK	Denetçi Yardımcısı	30	400	12.000
Toplam		120	1900	57.000

Yedek Bağımsız Denetçiler

Adı Soyadı	Unvan	Ücret
Arzu SÖZ	Sorumlu Denetçi	500
Murat SEVGİ	Denetçi	450
Hasan YILMAZ	Denetçi	450
Kader BAŞ	Denetçi Yardımcısı	400

(Varsa diğer ilgili bilgilere yer verilir)

Raporlama

Madde 7- (1) 01.12.2021 tarihinde başlayan bağımsız denetim çalışması denetim şirketi tarafından 31.12.2021 tarihi itibarıyla tamamlanacak olup,

a) Stoklar hesap grubun denetimine ilişkin denetçi raporu 15.01.2022 tarihinde,

(2) *(Bu fıkrada, varsa, denetim sonucunda denetim şirketi tarafından sunulacak raporların beklenen şekli ve içeriği hakkında bilgiler verilir ve denetim şirketi tarafından elde edilen bulgulara bağlı olarak raporların bu şekil ve içerikten farklılık gösterebileceği hususunda bir uyarı yapılır.) (Varsa diğer raporlama sorumlulukları belirtilir)*

Madde 8- İş bu denetim sözleşmesinde düzenlenmeyen hususlarda mevzuattaki genel hükümler geçerlidir.

Taraflar

Müşteri
(İmza)
Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi
01.12.2021

Denetim Şirketi
(İmza)
Güneş Bağımsız Denetim Şirketi
01.12.2021

**Ekler: 1- Her iki tarafa ait imza sirküleri
2- Sigorta Poliçe Örneği**

Ek 2: Stoklarda Örneklem Kayıtları

Örneklem Kayıtları												
Kebir Kodu	Hesap Adı	Borç	Borç Fiş Sayısı	Borç Ortalaması	Alacak	Alacak Fiş Sayısı	Alacak Ortalaması	Kalan Bakiye	Toplam Fiş Sayısı	Örneklem Sayısı	Borç Örnek Sayısı	Alacak Örnek Sayısı
150	İlk Madde ve Malzeme	74.958.582,00	2429	30.859,85	34.689.675,54	183	189.561,07	40.268.906,46	2612	335	311	24
151	Yarı Mamuller - Üretim	127.720.927,84	8	15.965.115,98	127.874.514,90	8	15.984.314,36	153.587,06	16	15	7	8
152	Mamuller	299.105.950,40	11	27.191.450,04	313.754.520,37	7	44.822.074,34	14.648.569,97	18	17	10	7
153	Ticari Mallar	229.742.535,77	8156	28.168,53	230.296.855,56	51	4.515.624,62	554.319,79	8207	167	164	3
157	Diğer Stoklar	4.769.428,49	2	2.384.714,25	9.811.229,87	2	4.905.614,94	5.041.801,38	4	3	1	2
159	Verilen Sipariş Avansları	24.559.229,97	797	30.814,59	26.822.709,56	455	58.951,01	2.263.479,59	1252	294	187	107

Ek 3: Stoklarda Fişlerin Tespiti

Fiş Tespitleri									
Yev. Tarih	Yev. No	Hesap Kodu	Hesap Adı	Açıklama	Borç	Alacak	Tespit Borç	Tespit Alacak	Tespit Açıklama
15.12.2021	1278	191.01.2.108.18.11	DİMM. ALIŞ.İND.KDV.<%18'LİK>	AYD202000000072,AYDIN SAN VE TİC. LTD. ŞTİ., Satın alma Faturası,	4.856,26	0,00	0	0	
15.12.2021	1278	191.01.2.109.18	SORUMLU SIFATIYLA BEYAN EDİLEN 2 NO.'LU İND.KDV.	AYD202000000072,AYDIN SAN VE TİC. LTD. ŞTİ Satın alma Faturası,	4.856,26	0,00	0	0	
15.12.2021	1278	360.01.250.20.01.2.0015	2021/01.AY ÖD.2 NO'LU KDV.VERGİ ASLI	AYD202000000072,AYDIN SAN VE TİC. LTD. ŞTİ Satın alma Faturası,	0,00	4.856,26	0	0	
15.12.2021	1278	150.01.02.15	ÇİNKO OKSİT STOKLARI	AYD202000000072,AYDIN SAN VE TİC. LTD. ŞTİ Satın alma Faturası,	53.958,45	0,00	0	0	
15.12.2021	1278	320.01.10.H056	AYDIN SAN VE TİC. LTD. ŞTİ.	AYD202000000072,AYDIN SAN VE TİC. LTD. ŞTİ(01) Satın alma Faturası,	0,00	58.814,71	0	0	
15.12.2021	1114	153.01.601.02.01	SERAMİK ALIŞLARI	VG3202000000005,VELİ AKGÜN İNŞAAT SERAMİK SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ., Satın alma Faturası,	59.101,84	0,00	0	0	
15.12.2021	1114	320.01.01.V001	VELİ AKGÜN İNŞAAT SERAMİK SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ.	VG3202000000005,VELİ AKGÜN İNŞAAT SERAMİK SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.,(01) Satın alma Faturası,	0,00	59.101,84	0	0	
31.12.2021	41639	151.01.20.DS.2021	2020 ' DEN 2021 ' E DEVREDEN YARI MAMUL STOKLARI	152.01.20.Di.1522 / HESAPTAN AKTARILAN	1.030.776,14	0,00	0	0	
31.12.2021	41639	152.01.20.Di.1522	2021 / DÖNEM İÇİ SATILAN MAMULLER MALİYETİ	151.01.20.DS.2021 / HESABA AKTARMA KAYDI	0,00	1.030.776,14	0	0	
01.12.2021	34269	151.01.20.DB.2019	2020 ' DAN 2021 ' E DEVREDEN YARI MAMUL	151.01.DB.2019 / HESAPTAN AKTARILAN/HESAP PLANI DÜZENLEMESİNDEN	1.184.363,20	0,00	0	0	
01.12.2021	34269	151.01.DB.2020	2020 ' DAN 2021 ' E DEVREDEN YARI MAMUL	151.01.20.DB.2019 / HESABA AKTARMA KAYDI/HESAP PLANI DÜZENLEMESİNDEN	0,00	1.184.363,20	0	0	
31.12.2021	41639	152.01.20.Di.1522	2021 / DÖNEM İÇİ SATILAN MAMULLER MALİYETİ	157.01.730.21 / HESABA AKTARMA KAYDI	0,00	4.749.448,49	0	0	

Fiş Tespitleri									
Yev. Tarih	Yev. No	Hesap Kodu	Hesap Adı	Açıklama	Borç	Alacak	Tespit Borç	Tespit Alacak	Tespit Açıklama
15.12.2021	1278	191.01.2.108.18.11	DiMM. ALIş.İND.KDV.<%18'LİK>	AYD202000000072,AYDIN SAN VE TiC. LTD. şTİ., Satın alma Faturası,	4.856,26	0,00	0	0	
31.12.2021	41639	157.01.730.21	2021'E DEV.GNL.ÜR.GİD.DĐR.STOKLARI	152.01.20.Di.1522 / HESAPTAN AKTARILAN	4.749.448,49	0,00	0	0	
31.12.2021	41608	151.01.20.Di.721.01	2021 / DiREKT İşÇİLİK GiDERLERİ	721.01.151 / HESAPTAN YANSITILAN	9.229.149,30	0,00	0	0	
31.12.2021	41608	721.01.151	DiR. İşÇİLİK GiD.YANSITMA HESABI	151.01.20.Di.721.01 / HESABA YANSITMA KAYDI	0,00	9.229.149,30	0	0	
31.12.2021	41608	632.01.771	GENEL YÖNETİM GiDER.(-)	771.01.632 / HESAPTAN YANSITILAN	12.264.194,13	0,00	0	0	
31.12.2021	41608	771.01.632	GENEL YÖNETİM GiDERLERİ YANSITMA HESABI	632.01.771 / HESABA YANSITMA KAYDI	0,00	12.264.194,13	0	0	
31.12.2021	41608	631.01.761	PAZR.SATIş.DAĞT.GİDER.(-)	761.01.631 / HESAPTAN YANSITILAN	29.012.573,95	0,00	0	0	
31.12.2021	41608	761.01.631	PAZARLAMA SATIş VE DAĞITIM GiDERLERİ YANSITMA HESABI	631.01.761 / HESABA YANSITMA KAYDI	0,00	29.012.573,95	0	0	
31.12.2021	41639	152.01.20.Di.1522	2021 / DÖNEM İÇİ SATILAN MAMULLER MALİYETİ	152.01.20.DS.2021 / HESABA AKTARMA KAYDI	0,00	29.965.800,53	0	0	
31.12.2021	41639	152.01.20.DS.2021	2020 ' DEN 2021 ' E DEVREDEN MAMUL STOKLARI	152.01.20.Di.1522 / HESAPTAN AKTARILAN	29.965.800,53	0,00	0	0	
01.12.2021	34269	152.01.20.DB.2019	2020 ' DEN 2021 ' E DEVREDEN MAMUL STOKLARI	152.01.DB.2019 / HESAPTAN AKTARILAN/HESAP PLANI DÜZENLEMESİNDEN	44.614.370,50	0,00	0	0	
01.12.2021	34269	152.01.DB.2019	2020 ' DEN 2021 ' E DEVREDEN MAMUL STOKLARI	152.01.20.DB.2019 / HESABA AKTARMA KAYDI/HESAP PLANI DÜZENLEMESİNDEN	0,00	44.614.370,50	0	0	
31.12.2021	41608	660.01.781	FİNANSMAN GiDERLERİ(-)	781.01.660 / HESAPTAN YANSITILAN	74.630.621,79	0,00	0	0	
31.12.2021	41608	781.01.660	FİNANSMAN GiDERLERİ YANSITMA HESABI	660.01.781 / HESABA YANSITMA KAYDI	0,00	74.630.621,79	0	0	
31.12.2021	41608	151.01.20.Di.731.01	2021 / GENEL ÜRETİM GiDERLERİ	731.01.151 / HESAPTAN YANSITILAN	81.046.331,07	0,00	0	0	
31.12.2021	41608	731.01.151	GENEL ÜRETİM GiDERLERİ YANSITMA HESABI	151.01.20.Di.731.01 / HESABA y-YANSITMA KAYDI	0,00	81.046.331,07	0	0	

Hasan ABDİOĞLU & Nigar GÜLŞEN

Fiş Tespitleri									
Yev. Tarih	Yev. No	Hesap Kodu	Hesap Adı	Açıklama	Borç	Alacak	Tespit Borç	Tespit Alacak	Tespit Açıklama
15.12.2021	1278	191.01.2.108.18.11	DiMM. ALIŞ.İND.KDV.<%18'LİK>	AYD202000000072,AYDIN SAN VE TİC. LTD. ŞTİ., Satın alma Faturası,	4.856,26	0,00	0	0	
31.12.2021	41639	152.01.20.Di. 1522	2021 / DÖNEM İÇİ SATILAN MAMULLER MALİYETİ	620.01.152 / HESABA AKTARMA KAYDI	0,00	144.165.383,71	0	0	
31.12.2021	41639	620.01.152	SAT.MAMULLER MLYT.(-)	152.01.20.Di.1522 / HESAPTAN AKTARILAN	144.165.383,71	0,00	0	0	
				TOPLAM	432.015.785,62	432.015.785,62	0,00	0,00	

Ek 4: Stoklarda Maddi Doğruluk Testleri

		Stoklar	
Sıra No	Denetim Prosedürleri	Denetim Maddi Doğruluk Testleri	
1	Öncelikli esas denetim prosedürleri	<p>1- Satın alınan stoklar için uygulanan denetim hedefleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir;</p> <ul style="list-style-type: none"> •Bilançoda stoklar grubunda raporlanan tutarların işletmede var olması (Gerçeklik) • Stoklara ilişkin tüm alış işlemlerinin miktar ve tutar olarak envantere dâhil edilmiş olması (Tamlık) • Dönem sonu sayımında değeri düşen ve demode olan veya eksik çıkan stoklara ilişkin değerlendirme işlemleri yapılmış olması (Değerleme), • Dönem sonu sayımında işletmeye ait konsinye ve henüz müşteriye teslim edilemeyen stokların envantere dâhil edilmiş olması (Mülkiyet), • Stokların gerçek değerleriyle envantere dâhil edilmiş olması (Doğruluk), • Stok kalemlerinin mamul, yarı mamul gibi doğru sınıflama yapılmış olması (Sınıflama), • Stokların finansal durum tablosunda ilgili hesaplarda doğru sunulması ve önemli bilgilerin dipnot açıklamalarının yapılmış olması (Sunum ve Açıklama), <p>2- Satılan stoklar için uygulanan denetim hedefleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hesap dönemine ilişkin tüm satış tutarlarının gelir tablosuna aktarılmış olması (Gerçekleşme), • Satış işlemlerinin tamamının kayıtlara aktarılmış olmaması (Tamlık), • Vadeli ve döviz cinsinden satışlara ilişkin değerlendirme işlemlerinin yapılmış olması (Değerleme), • Satış işlemlerinin doğru hesaplara kaydedilmiş olması (Sınıflama), • Stokların satışı sonucu elde edilen hasılat ve katlanılan giderler ile ilgili önemli bilgilerin finansal tabloların ilgili dipnotlarında açıklanmış olması (Sunum ve Açıklama) 	<p>1- Stoklar, işletmenin normal çalışması sırasında satılmak üzere elde tutulan, satılmak üzere üretilmekte olan, üretim sürecinde veya hizmet sunumunda kullanılacak ham madde ve malzeme varlıklarından oluşur.</p> <p>2- Şirket stokların maliyetini; tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların bulunduğu yere ve mevcut durumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri ele alarak belirler.</p> <p>3- Bir yıl veya daha kısa vadeli bir ödeme karşılığında satın aldığı stoklarını, vade farkı ayırt etmeden, ödenen veya ödenmesi beklenen nakit tutar üzerinden ölçülmektedir.</p> <p>4- Stoklara ilişkin borçlanma maliyetlerini ise gerçekleştirdiği dönemde finansman gideri olarak yansıtılmaktadır.</p> <p>5- Şirket stok maliyetlerini genellikle ortalama maliyet yöntemi üzerinden hesaplar.</p> <p>6- İşletmenin finansal araç niteliğindeki stoklar bulunmamaktadır.</p> <p>7- Şirketin dönem sonu stokları maliyet bedeli ile net gerçekleştirilebilir değerden hangisi düşük ise o oran ölçülmektedir.</p> <p>8- Raporlama dönemi sonunda, stokların değer düşüklüğü yaşayıp yaşamadığı değerlendirilmektedir.</p> <p>9- Raporlama dönemi sonunda stok değer düşüklüğü stokların zarar görmesi, kısmen veya tamamen kullanılmaz hale gelmesi, satış fiyatlarının düşmesi, tamamlanma maliyetinin artması ya da tahmini satış maliyetlerinin yükselmesi gibi nedenlerden dolayı yapılır. Eğer stoklarda değer düşüklüğü olursa defter değeri net gerçekleştirilebilir değerine indirilir.</p> <p>10- Stoklara ilişkin değer düşüklüğünün hesabı için her bir stok kalemi için ayrı ayrı uygulanmaktadır. Değer düşüklüğü testi, benzer veya ilişkili kalemleri gruplandırarak (benzer amaçlara veya nihai kullanıma sahip stok kalemlerini) yapılmaktadır.</p> <p>11- Şirketin raporlama döneminde, borsalar veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören stok niteliğindeki altın ve diğer kıymetli madenler bulunmamaktadır.</p> <p>12- Konsinye mallar gibi üçüncü şahıslara ait stokların olmadığı tespit edildi.</p> <p>13- Sayım sırasında, stokların tamlığının ve doğruluğunun tespiti için; seçilen kalemlerin kayıtlarına, fiziki stoklara ve fiziki stoklardan da kayıtlara giderek test edildi.</p> <p>14- Kontrol yöntemlerinin uygulanmasında, stok kartlarının dönem içerisinde, kayıt ve raporlama değişikliği uygulaması yapıp yapılmadığı sorgulandı.</p> <p>15- Stokların muhasebe kayıtlarıyla birlikte kontrolü sağlamak için, stok sayımı öncesinde, sırasında ve sonrasındaki hareketlerle ilgili detayları kapsayan dokümanları alındı.</p> <p>16- Az hareket gören ve hasarlı ürünlerin tespiti için stok kartları ayrıntılı incelendi.</p> <p>17- Stok yerleri arasındaki stok hareketleri ve dönem sonu öncesi ve sonrasında oluşan stok giriş ve çıkışlarına ait bilgiler alındı.</p> <p>18- Satın alınan stoklara uygunluk ve kontrol testlerine ilişkin belgeler (sipariş fişi, sevk irsaliyesi, ambar giriş fişi ve çıkışlarında teslim alan ve teslim edenin adı - imzası, fatura gibi belgeler incelenerek onaylar gözden geçirildi) incelendi.</p> <p>19- Fiziki stok sayımında elde edilen veriler detay stok listeleri ile karşılaştırıldı.</p>

		Stoklar	
Sıra No	Denetim Prosedürleri	Denetim Maddi Doğruluk Testleri	
		<p>20- Tedarikçilerden alınan faturalardaki birim maliyetler ile stok kartlarındaki birim maliyetler ve stok maliyetlerinin doğruluğu test edildi.</p> <p>21- Fiziki stok sayımı sırasında modası geçmiş, hurdaya çıkmış, hasarlı ya da yavaş hareket gören stokların olup olmadığı test edilmiştir.</p> <p>22- Dönemsellik ilkesi kapsamında dönem sonu, öncesi ve sonrasında oluşan stok hareketleri test edildi.</p>	
2	Hesaplara ilişkin Tespit, Not ve Açıklamalar	150 İlk Madde ve Malzeme	<p>1- 150 İlk Madde ve Malzeme hesabında üretimde veya diğer faaliyetler için işletmede bulundurulmuş hammadde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ambalaj malzemesi ve diğer malzemelerin izlendiği teyit edildi.</p> <p>2- İlk madde ve malzeme hesabının detayları önceki dönem ile karşılaştırılmalı olarak listelendi ve yüksek tutarlı değişimlerin nedenini incelendi.</p> <p>3- Üretime alınan stoklara uygunluk ve kontrol testlerine ilişkin belgeler (Talep ve ambar çıkış fişinde tarih, teslim alan ve teslim edenin adı - imzası ile üretim emirleri ve onaylar) incelendi.</p> <p>4- Stokların muhasebe kayıtları ile kontrol edilebilmek amacıyla, stok sayımı öncesinde, detayları içeren stok listesi alındı, sisteme giriş ve çıkışlara ilişkin bilgi alındı.</p> <p>5- İşletme içinde üretilen ürünlere ait yüksek tutarlı, belgelerin muhasebe kayıtları incelendi.</p> <p>6- Alış ve satış iadelerine ait kayıtların, stok giriş ve çıkış yönünden incelendi.</p> <p>7- İşletmenin faaliyet konusunu ayrıntılı incelenmesi sonucu stok olarak tespit edilen ticari mallar ile üretilen malların ayrı değerlendirmeye tabi tutulduğu tespit edildi.</p> <p>8- Stokların değerlendirme yöntemleri incelendi ve değerlendirme hesaplamaları kontrol edildi.</p> <p>9- En çok işlem gören stok kalemleri örnekleme yöntemi ile kontrol edildi.</p> <p>10- Az hareket gören ürünlerin tespiti için envanter listesi ayrıntılı incelendi.</p> <p>11- Stok yerleri arasındaki stok hareketlerinin ve stok giriş ve çıkışlarına ilişkin bilgi alındı.</p> <p>12- Stoklara ilişkin düzeltme kayıtları ve sonuçları dikkate alınarak incelendi.</p> <p>13- Maliyete ilave edilen finansman gideri var mı araştırıldı.</p> <p>14- Stokların finansal tablolarında önemlilik kavramı çerçevesinde önem arz etmesi sebebiyle, hesap dönemi sonu itibarıyla fiziki stok sayımı Sorumlu denetçi, denetçi ve denetçi yardımcısı katılımıyla sayım yöntemi gözlemlendi.</p> <p>15- Fiziki stok sayımında elde edilen veriler detay stok listeleri ile örnekleme yöntemiyle karşılaştırıldı.</p> <p>16- Konsinye mallar gibi üçüncü şahıslara ait stokların olmadığı tespit edildi.</p> <p>17- Tedarikçilerden alınan faturalardaki birim maliyetler ile stok kartlarındaki birim maliyetler ve stok maliyetlerinin doğruluğu test edildi.</p> <p>18- Fiziki stok sayımında modası geçmiş, hurdaya çıkmış, hasarlı stokların sınıflaması kontrol edildi.</p> <p>19- Bilanço döneminde stok hareketleri dönemsellik ilkesi dikkate alınarak test edildi.</p> <p>20- Stok noksanlık veya fazlalık tutarları muhasebe kayıtları incelendi.</p> <p>21- İlk madde ve malzeme hesabının sunum, raporlama ve açıklaması BOBİ FRS stoklar bölümüne uygunluğu test edildi.</p> <p>22- Hesap incelemesinde herhangi bir özel duruma rastlanılmadı.</p>

		Stoklar	
Sıra No	Denetim Prosedürleri	Denetim Maddi Doğruluk Testleri	
3	Hesaplara ilişkin Tespit, Not ve Açıklamalar	151 Yarı Mamuller	<p>1- Henüz tam mamul haline gelmeyen fakat direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik ve genel üretim maliyetlerinden belli pay alan üretim aşamasındaki mamullerin 151 Yarı Mamuller hesabında izlendiği teyit edildi.</p> <p>2- Yarı mamuller hesabının detayları önceki dönem ile karşılaştırılmalı olarak listelendi ve yüksek tutarlı değişimlerin nedenini incelendi.</p> <p>3- Yarı mamul üretim maliyet yöntemleri incelenerek üretim hesaplamalarının kontrol edildi.</p> <p>4- Üretilen yarı mamullerin miktar, birim maliyet ve tutar hesaplamaları; üretime giriş/çıkış kayıtları ile bunlara ilişkin belgelerin, üretim tarihleri itibarıyla incelendi.</p> <p>5- İşletme içinde üretilen ürünlere ait yüksek tutarlı belgelerin muhasebe kayıtları, talep formları, üretim emirleri incelendi.</p> <p>6- Yarı mamullere ilişkin düzeltme kayıtları ve sonuçları dikkate alınarak incelendi.</p> <p>7- Yarı mamul maliyetine ilave edilen finansman gideri var mı araştırıldı.</p> <p>8- Stokların finansal tablolar için önemlilik kavramı çerçevesinde önem arz etmesi sebebiyle, hesap dönemi sonu itibarıyla fiziki stok sayımı Sorumlu denetçi, Denetçi ve denetçi yardımcısı katılımıyla sayım yöntemi gözlemlendi.</p> <p>9- Yarı mamuller hesabının sunum, raporlama ve açıklaması BOBİ FRS stoklar bölümüne uygunluğu test edildi.</p> <p>10- Hesap incelemesinde herhangi bir özel duruma rastlanılmadı.</p>
4	Hesaplara ilişkin Tespit, Not ve Açıklamalar	152 Mamuller	<p>1- Üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hale gelmiş bulunan mamuller bulunmaktadır. Bunların 152 Mamuller hesabında izlendiği teyit edildi.</p> <p>2- Mamuller hesabının detayları önceki dönem ile karşılaştırılmalı olarak listelendi ve yüksek tutarlı değişimlerin nedenini incelendi.</p> <p>3- Mamul üretim maliyet yöntemleri incelenerek üretim hesaplamalarının kontrol edildi.</p> <p>4- Üretilen mamullerin miktar, birim maliyet ve tutar hesaplamaları; üretime giriş/çıkış kayıtları ile bunlara ilişkin belgelerin, üretim tarihleri itibarıyla incelendi.</p> <p>5- İşletme içinde üretilen ürünlere ait yüksek tutarlı belgelerin muhasebe kayıtları, talep formları, üretim emirleri incelendi.</p> <p>6- Mamullere ilişkin düzeltme kayıtları ve sonuçları dikkate alınarak incelendi.</p> <p>7- Mamul maliyetine ilave edilen finansman gideri var mı araştırıldı.</p> <p>8- Satılan mamullerin uygunluk ve kontrol testlerine ilişkin satış sevk ve faturalarından örneklem seçildi; müşteri adı, gönderilen malın nitelikleri ve miktarı karşılaştırıldı.</p> <p>9- Satış kayıtları ve müşteri hesapları incelendi.</p> <p>10- Mamuller hesabının finansal tablolar için önemlilik kavramı çerçevesinde önem arz etmesi sebebiyle, hesap dönemi sonu itibarıyla fiziki stok sayımı Sorumlu denetçi, Denetçi ve denetçi yardımcısı katılımıyla sayım yöntemi gözlemlendi.</p> <p>11- Mamuller hesabının sunum, raporlama ve açıklaması BOBİ FRS stoklar bölümüne uygunluğu test edildi.</p> <p>12- Hesap incelemesinde herhangi bir özel duruma rastlanılmadı.</p>
5		153 Ticari Mallar	<p>1-Herhangi bir değişikliğe uğramadan satmak amacı ile işletmeye alınan ticari mallar (emtia) ve benzeri kalemlerin 153 Ticari mallar hesabında izlendiği teyit edildi.</p>

		Stoklar	
Sıra No	Denetim Prosedürleri	Denetim Maddi Doğruluk Testleri	
	Hesaplara ilişkin Tespit, Not ve Açıklamalar		<p>2- Ticari mallar hesabının detayları önceki dönem ile karşılaştırılmalı olarak listelendi ve yüksek tutarlı değişimlerin nedenini incelendi.</p> <p>3- Satılan ticari malların uygunluk ve kontrol testlerine ilişkin satış sevk ve faturalarından örneklem seçildi; müşteri adı, gönderilen malın nitelikleri ve miktarı karşılaştırıldı. Satış kayıtları ve müşteri hesapları incelendi.</p> <p>4- Stokların muhasebe kayıtları ile kontrol edilebilmek amacıyla, stok sayımı öncesinde, detayları içeren stok listesi alındı, sisteme giriş ve çıkışlara ilişkin bilgi alındı.</p> <p>5- Yüksek tutarlı satışların belge ve muhasebe kayıtları incelendi.</p> <p>6- Alış ve satış iadelerine ait kayıtların, stok giriş ve çıkış yönünden incelendi.</p> <p>7- İşletmenin faaliyet konusunu ayrıntılı incelenmesi sonucu stok olarak tespit edilen ticari mallar ile üretilen malların ayrı değerlendirmeye tabi tutulduğu tespit edildi.</p> <p>8- Stokların değerlendirme yöntemleri incelendi ve değerlendirme hesaplamaları kontrol edildi.</p> <p>9- En çok işlem gören stok kalemleri örnekleme yöntemiyle incelendi.</p> <p>10- Az hareket gören ürünlerin tespiti için envanter listesi ayrıntılı incelendi.</p> <p>11- Stok yerleri arasındaki stok hareketlerinin ve stok giriş ve çıkışlarına ilişkin bilgi alındı.</p> <p>12- Stoklara ilişkin düzeltme kayıtları ve sonuçları dikkate alınarak incelendi.</p> <p>13- Maliyete ilave edilen finansman gideri var mı araştırıldı.</p> <p>14- Stokların finansal tablolarla önemlilik kavramı çerçevesinde önem arz etmesi sebebiyle, hesap dönemi sonu itibarıyla fiziki stok sayımı Sorumlu denetçi, denetçi ve denetçi yardımcısı katılımıyla sayım yöntemi gözlemlendi.</p> <p>15- Fiziki stok sayımında elde edilen veriler detay stok listeleri ile örnekleme yöntemiyle karşılaştırıldı.</p> <p>16- Konsinye mallar gibi üçüncü şahıslara ait stokların olmadığı tespit edildi.</p> <p>17- Tedarikçilerden alınan faturalardaki birim maliyetler ile stok kartlarındaki birim maliyetler ve stok maliyetlerinin doğruluğu test edildi.</p> <p>18- Fiziki stok sayımında modası geçmiş, hurdaya çıkmış, hasarlı stokların sınıflaması kontrol edildi.</p> <p>19- Bilanço döneminde stok hareketleri dönemselilik ilkesi dikkate alınarak test edildi.</p> <p>20- Stok noksanlık veya fazlalık tutarları muhasebe kayıtları incelendi.</p> <p>21- Ticari mallar hesabının sunum, raporlama ve açıklaması BOBİ FRS stoklar bölümüne uygunluğu test edildi.</p> <p>22- Hesap incelemesinde herhangi bir özel duruma rastlanılmadı.</p>
6	Hesaplara ilişkin Tespit, Not ve Açıklamalar	157 Diğer Stoklar	<p>1-Mülkiyeti ve riskleri işletmeye geçmiş fakat işletme depolarına alınmamış yoldaki stoklar ile hurda ve artık malların 157 Diğer Stoklar hesabında izlendiği teyit edildi.</p> <p>2- Diğer stoklar hesabının detayları önceki dönem ile karşılaştırılmalı olarak listelendi ve yüksek tutarlı değişimlerin nedenini incelendi.</p> <p>3- Hareket görmeyen değersiz stokların kendi gruplarından çıkarılarak 157 Diğer Stoklar hesabına alındığı tespit edildi.</p> <p>4- 157 Diğer Stoklar hesabına kaydedilen stoklanabilir giderlerin (yakıt, kırtasiye vb. gibi) dönem içerisinde tüketilenlerin ilgili gider hesaplarına aktarımı yapılarak bilanço dışı bırakıldığı tespit edildi.</p>

Stoklar			
Sıra No	Denetim Prosedürleri	Denetim Maddi Doğruluk Testleri	
		5- Diğer stoklar hesabının sunum, raporlama ve açıklaması BOBİ FRS Stoklar bölümüne uygunluğu test edildi. 6- Hesap incelemesinde herhangi bir özel duruma rastlanılmadı.	
7	Hesaplara ilişkin Tespit, Not ve Açıklamalar	158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	1-Yangın, deprem, su basması gibi doğal afetler ve bozulma, çürüme, kırılma, çatlama, paslanma, teknolojik gelişmeler ve moda değişiklikleri nedenlerle stokların fiziki ve ekonomik değerlerinde azalışlar gerçekleşebilir. Bunların dışında diğer nedenlerle stokların piyasa fiyatlarında düşmeler oluşabilir. Ayrıca stokların tamamlama ve satış maliyeti düşülmüş satış fiyatı (net gerçekleşebilir değer), stokların maliyet tutarlarından az olması sonucunda, kayıpları karşılamak üzere ayrılan karşılıkların 158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılıkları hesabında izlendiği teyit edildi. 2- Stok değer düşüklüğü hesabının detayları önceki dönem ile karşılaştırılmalı olarak listelendi ve yüksek tutarlı değişimlerin nedenini incelendi. 3- Stokların tamamlama ve satış maliyeti düşülmüş satış fiyatlarının her stok kalemi için ayrı ayrı belirlenmesinin mümkün olmayabilir. Bu nedenle işletme değer düşüklüğünü benzer amaçlara veya nihai kullanıma sahip olan, aynı coğrafi bölgede üretilen ve satılan stok kalemleri ve ilgili olduğu ürün grubunda gruplayarak belirlemektedir. 4- Önceki bilanço döneminde stokların değer düşüklüğüne neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi ve satış maliyeti düşülmüş satış fiyatında artış olduğunun açık bir göstergesinin bulunduğu için önceki dönemde ayrılan değer düşüklüğü karşılığının iptali tespit edildi. 5- Koşulların değişmesiyle nedeniyle daha önce değer düşüklüğü hesaplanıp karşılık ayrılan stok kalemleri ile net gerçekleşebilir tutarında hesaplanan artış tutarı daha önce ayrılan karşılıkların iptali için 158 Değer Düşüklüğü Karşılıkları hesabına borç, 644 Karşılık İptalleri hesabına alacak kaydedildiği kontrol edildi. 6- Stoklar değer düşüklüğü hesabının sunum, raporlama ve açıklaması BOBİ FRS Stoklar bölümüne uygunluğu test edildi. 7- Hesap incelemesinde herhangi bir özel duruma rastlanılmadı.

Ek 5: Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi Bağımsız Denetçi Raporu

<u>BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU</u>
<i>(BDS 805- Tek Bir Finansal Tablonun Bağımsız Denetimi İle Finansal Tablolardaki Belirli Unsurların, Hesapların Veya Kalemlerin Bağımsız Denetimi'ne Uygun)</i>
Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi Genel Kuruluna
1) Görüş
Aydın Ticaret ve Sanayi Limited Şirketinin (Şirket) 31 Aralık 2021 tarihli stoklar hesap grubunu denetlemiş bulunuyoruz. Görüşümüze göre, Şirketin 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla stoklar hesap gurubunda yer alan finansal bilgiler, tüm önemli yönleriyle [düzenleyici kurumun belirlediği finansal raporlama hükümleri]'ne uygun olarak hazırlanmıştır.
2) Görüşün Dayanağı
Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına (BDS'lere) uygun olarak yürütülmüştür. Stoklar hesap grubunun bağımsız denetimiyle ilgili olarak [denetimin yapıldığı ülkedeki] etik hükümler uyarınca Şirketten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Söz konusu hükümler uyarınca, etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.
3) Dikkat Çekilen Hususlar-Muhasebe Esasının Belirtilmesi ve Dağıtımın Sınırlandırılması
Stoklar hesap gurubunun, muhasebe esasını açıklayan 1 no'lu dipnota dikkat çekeriz. Stoklar hesap gurubu, Şirkete KGK tarafından getirilen yükümlülükleri karşılama amacıyla hazırlanmıştır. Raporumuz yalnızca Şirket ve KGK için hazırlanmış olup, Şirket veya KGK haricindeki taraflara dağıtılamaz. Bu husus, tarafımızca verilen görüşü etkilememektedir.
1-Stokların değerlemesinde işletme İlk Giren İlk Çıkar (FİFO) Stok değerlendirme yöntemini uygulamaktadır.
Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Tabloya İlişkin Sorumlulukları
Şirket yönetimi; stoklar hesap gurubunda yer alan bilgilerin [düzenleyici kurum tarafından oluşturulan finansal raporlama hükümleri]'ne uygun olarak hazırlanmasından ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur. Finansal tablonun bir bölümünü oluşturan stoklar hesap gurubunu hazırlarken yönetim; Şirketin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Şirketi tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur. Üst yönetimden sorumlu olanlar, Şirketin finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.
4) Bağımsız Denetçinin Tablonun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları
Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:
Amacımız, finansal tablonun bir bölümünü oluşturan stoklar hesap gurubunun hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, kullanıcıların bu finansal bilgiye istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir. BDS 700'ün 41(b) paragrafı uyarınca, aşağıdaki açıklamaların bağımsız denetçi raporunun Ek'inde yer almasına imkân verilmektedir. Ayrıca, 41(c) paragrafında; mevzuatın izin vermesi durumunda, bağımsız denetçinin sorumluluklarına bağımsız denetçi raporunda yer verilmesinden ziyade bu sorumlulukların bildirildiği yetkili kurumun internet sitesine atıfta bulunulabileceği ifade edilmiştir. Bu atıfta bulunulabilmesi için bağımsız denetçinin sorumluluklarına ilişkin internet sitesindeki açıklamaların, bağımsız denetçinin sorumluluklarına ilişkin yapılan aşağıdaki açıklamalarla tutarlı olması gerekmektedir.
BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Finansal tablonun bir bölümünü oluşturan stoklar hesap gurubunun hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)
- Şirketin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Şirketin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, tablodaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Şirketin sürekliliğini sona erdirebilir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminleri ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünölebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ve -varsa- ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Ayşe KÖK'tür.

15.03.2022
Bağımsız Denetçinin İmzası
Ahmet YAZICI
Bağımsız Denetçinin Adresi